

HABARI

INFORMATION OM TANZANIA

43 årg

Nr 3 2011

Ur innehållet: MV Liemba, Forskarnätverk, Tumaini, Åter efter 40 år, eLearning, EACS

TIDNINGEN HABARI

utges av
SVENSK-TANZANISKA
FÖRENINGEN
SVETAN

REDAKTION e-post: habari@svetan.org
Lars Asker, redaktör tel 08-38 48 55, mobil 0705 85 23 10
Friherregatan 133, 165 58 Hässelby
Erik Janson tel 08-6697739
Eva Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0702 11 98 68
Sten Löfgren tel 08-36 48 88, mobil 0708 90 59 59
fax 08-760 50 59
Folke Strömberg tel 08-91 73 27, mobil 0706 91 73 06
Årstavägen 113, 120 58 Årsta

PRISUPPGIFTER 2011

SVETAN-medlemskap inkl HABARI 300 kr
Familjemedlem exkl HABARI 50 kr
Ungdomsmedlemskap 150 kr
Prenumeration HABARI 250 kr
Enstaka HABARI 50 kr

(Äldre nummer pris efter överenskommelse)

Betala in korrekt belopp på SVETANs postgiro 35 95 50-1
– ange på talongen vad som önskas.

ÄMNESOMRÅDEN i tidigare HABARI

3/00 AIDS, Utbildning, Resor	1/06 Lake Victoria, ny regering mm
4/00 Mama Barbros skola, Litteratur	2/06 Alkohol
1/01 Dar es Salaam	3/06 Kvinnors villkor
2/01 Zanzibar	4/06 Utbildning
3/01 Utbildning, AIDS, Zanzibar	1/07 Swahilikulturen
4/01 Swahili	2/07 Jordbruk
1/02 Uhuru 40år, JOHA, skulptörproj	3/07 Investeringspolitik mm
2/02 AIDS, IT, JOHA Trust	4/07 Flyktingar
3/02 Bagamoyo, Missionssjukvård	1/08 Tumaini, snidade dörrar mm
4/02 Slavrutten, ekonomisk reform	2/08 Bildkonst
1/03 Lake Victoria med kringområde	3/08 Kina, NAI, Zanzibar mm
2/03 Kilimanjaro	4/08 Makondeskulptur, Kina, WIOMSA
3/03 Stödorganisationer, Tingatinga	1/09 SVETAN 40 ÅR
4/03 Urbanisering	2/09 Parlör, politiska makten, slaveri
1/04 Lokala språk och kulturer	3/09 Biståndshist., Tumaini, livshist.
2/04 Musik	4/09 Klimat och energi
3/04 Gruvnäringen	1/10 Musik
4/04 HIV / AIDS	2/10 Kibaha Education Center
1/05 Resor, turism	3/10 Hälsa
2/05 Forskning	4/10 Litteratur
3/05 Konst och kultur	1/11 Ungdom, Karagwe, ELCT mm
4/05 Demokrati och utveckling	2/11 Hållbar utveckling

Omslag: *MV Liemba* avbildad av den lokala målaren *S Kiswanta*.

Kopior på enstaka HABARI-artiklar kan beställas från redaktionen – kontakta Lars Asker. Eftertryck eller utdrag ur artiklar får endast ske med författarens tillstånd. Citera oss gärna, men ange källan!

Myran Grafiska, Varberg 2011, ISSN 0345-437
Tryckt på miljövänligt papper

sid 2—Habari 3/2011

SVETAN

www.svetan.org
BOX 22003
104 22 STOCKHOLM

E-post: info@svetan.org

Organisationsnummer
802006-3635

STYRELSE

E-post: styrelsen@svetan.org

Fredrik Gladh, ordförande
tel 08-647 08 87

Jon-Erik Rehn, vice ordförande
tel 018-38 13 21

Harriet Rehn, sekreterare
tel 018-38 13 21

Helena Stigsson, kassör
070-33 513 906

Lars Asker, ledamot, Habari
Rehema Prick, ledamot

Liisa Riihimäki, ledamot
Johanna Andersson, suppleant

Gumborg Hanses, suppleant
Birgit Eriksson, suppleant

Nestory Begasha, suppleant

*

LOKALREPRESENTANTER

Gunilla och Ronny Lundberg
Storgatan 86, 903 33 UMEÅ
tel 090-12 97 92

Olle Wallin
Övermorjärv 14, 952 93 Kalix
tel mob 070-2255057

Torbjörn Klaesson
Lillmossev 49, 663 42 HAMMARÖ
tel 054-52 23 64

Rehema Prick
Åtorps Björkv. 7, 443 31 LERUM
tel 0302-154 13

TANDALA c/o Bo Sahlée
Mariedalsv 56 E, 217 45 MALMÖ

*

STÖDPROJEKT

Skulptörskolan
Postgiro 465 9945-2
Projektkoordinator Sten Löfgren
E-post: sten@svetan.org

Tumaini Children's Center
Kontaktperson Katarina Beck-Friis
E-post: katarina.beck@comhem.se

*

Bagamoyo Sculpture School
P O Box 89

Bagamoyo, Tanzania
E-post: bmsculpt02@hotmail.com

*

Tanzanias ambassad
tel 08-732 24 30 /31

Näsby Allé 6, 183 55 TÄBY
E-post: mailbox@tanemb.se

www.tanemb.se

ORDFÖRÄNDENS SPALT

Det känns glädjande att kunna presentera en ny del i SVETAN. Vårt forskningsnätverk. Ett av våra syften är ju att sprida kunskap om Tanzania. Om vi kan bidra till att alla som på något sätt forskar och studerar Tanzania kan lära av varandra kan vi ge en plattform för just detta. Redan har många forskare, doktorander eller andra som vill delta skrivit upp sig för att vara med. Ni kan läsa mer i tidningen om Josephine som dragit igång detta och hur man kommer med.

Gatubarnprojektet Tumaini har SVETAN stött nu under flera år. Efter ett besök i somras fick vi återigen bevis på det enormt viktiga arbetet för gatubarn som bedrivs. Ibland kan det verka tröstlöst. Behoven är stora, men när ett barn kan flytta åter till sin familj efter en tids samtalsstöd eller när en skola tar emot ett gatubarn så betyder det ett steg på väg för barns rättigheter. En utmaning i projektet är deras administration och rapportering till oss. Medel fås från Sida via Forum Syd. Varje år utvecklas kraven på hur redovisningen ska gå till. Krav och uppföljning är i stort bra, men många gånger kräver vi mer i redovisning, analys och revision av biståndsmedel än vi kräver av projekt och verksamheter i Sverige som får statsbidrag. Frågan är vad som egentligen är rimligt att förvänta sig och vad det som är viktigt att ha koll på.

Det känns som det händer saker i SVETAN. Kom gärna med och hjälp till. En timme en gång eller kanske i Habariredaktionen några gånger om året.

Fredrik Gladh

Nystartat nätverk för forskning om Tanzania

En grupp unga forskare som är ute på exkursion från The College of African Wildlife Management vid Kilimanjaro sluttning. Foto: Johan Sundqvist

I höst startar SVETAN ett forskningsnätverk – en ny arena för forskare, journalister, MFS-studenter och andra intresserade att mötas kring pågående forskning om Tanzania.

Tanzania står inför stora miljömässiga, sociala, ekonomiska, politiska och kulturella förändringsprocesser och flertalet svenska forskare ser nu behovet av att träffas och samverka kring tvärvetenskaplig forskning om Tanzania oberoende av geografisk placering, institution och forskningsämne.

Nätverkets syfte

SVETANs forskningsnätverk grundläggande uppgift är att inom nätverkens ämnesområden skapa förutsättningar för forskare att mötas och utbyta idéer. Nätverkets syfte är också att skapa arenor och verka för forskning, utbildning och debatt om Tanzania i Sverige. Verksamheten kommer initialt bestå av att vi ordnar seminarier och mötesplatser där forskning om Tanzania sprids och kommuniceras vidare. Ett första arrangemang kommer att äga rum redan

i december i år i samband med firandet av Tanganyika 50 år (1961–2011) där forskningsnätverket kommer ta fram en expertpanel av forskare som kommer att diskutera Tanzanias utveckling under de senaste 50 åren. Forskningsnätverket kommer också utgöra en arena för forskare, journalister och MFS-studenter att mötas och utbyta erfarenheter med varandra. I samband med dessa träffar och online forum kommer också forskare få möjligheter att presentera sin pågående forskning och samtidigt kunna få input och uppslag till nya projekt från nätverkets övriga forskare.

Stöd till MFS-studenter

I framtiden kommer också nätverket att kunna erbjuda stöd till MFS-studenter (Minor Field Studies) som är

i behov av att hitta kontaktpersoner och handledare vid ansökningstillfället.

Forskningsnätverket har startats på initiativ av Josephine Sundqvist, doktorand vid Uppsala universitet, som påbörjade sitt arbete som gästforskare vid sociologiska institutionen vid Dar es Salaams universitet i våras. Josephine är nu på halvtid baserad vid Uppsala universitet och på halvtid baserad i Dar es Salaam.

Många pågående projekt

Inom SVETAN finns en insikt om hur många pågående forskningsarbeten det finns mellan svenska och tanzaniska universitet och vilken stor andel forskare och MFS-studenter från Sverige som befinner sig i Tanzania på såväl heltid som deltid som t.ex. *Stockholm Environmental Institute*, SEL, som har etablerat sitt eget kontor vid Dar es Salaams universitet. Likväl så finns en stor grupp tanzaniska forskare i Sverige. Idag när en så stor andel av forskningsprojekten utgår från ett tvärvetenskapligt perspektiv har vi verkligen mycket att vinna på att samverka.

Du som medlem i SVETAN kan enkelt bli medlem i forskningsnätverket genom att anmäla dig på SVETANs hemsida. Om du har frågor eller nya idéer till nätverket tveka inte att kontakta nätverkets samordnare:

Josephine Sundqvist
josephine.sundqvist@crs.uu.se
Mobil: +46 (0) 707732217
+255 (0) 762819286

The Oldest Operating Ship in Africa

This is a story about the ship MV Liemba. But it is also a story of Africa and Europe, a story of war and peace, and a story of many different kinds of people, of their lives, their hopes, their fears, and their disappointments.

The story begins in the early 20th century. At that time, the countries that are known today as Tanzania (without Zanzibar), Burundi and Rwanda were a single German colony known as German East Africa (Deutsch-Ostafrika).

This was the largest and the most populated colony of the German Empire. One of the aims of the German colonial administration was to build up a modern traffic-infrastructure there in order to stabilize German political control in the region.

Mittellandbahn

To accomplish this, the railway, which is known today as the Central-Line, was built by the *German East African Railway Company* (Deutsch-Ostafrikanische Eisenbahn-Gesellschaft, in short: D.O.A.E.G.) between 1905 until 1914. At that time this railway line was known under the name "Mittellandbahn".

Ship ordered in 1912

In 1912, when the end of the works for the railway-line was in sight, the D.O.A.E.G. ordered a passenger-ship to be built by the north German machine-factory and ship building company Joseph L. Meyer in Papenburg to provide a passenger and cargo service on Lake Tanganyika.

The ship was to be 67 metres long and 10 m wide. Loaded with 480 tons of cargo, 60 tons of coal and 10 tons of water, it would have a draught of 2.3 metres and a weight of 1.150 tons. Its two triple-expansion steam engines would produce together 500 horse-powers which would allow a speed of 9.5 to 10 nautical miles.

The ship would cost more than 400.000 Reichsmark and would be christened *Goetzen* after a former governor of the colony. To fully understand the situation, we need to realize, that during these years colonization by the European powers was at its height. For the European countries it was a question both of national prestige and of economic necessity to own a lot of

colonies, and they looked at each other with jealousy. Over a large distance, Lake Tanganyika marked the border between German East Africa and the Belgian Congo. But relations between Germany and Belgium were in a critical state because the colonial plans of the two countries were in conflict.

And last but not least, there were the British at the lake's southern end. At the beginning of the 20th century, the competition in Europe escalated more and more. Because of this situation, in 1913 Emperor Wilhelm II of Germany came to the decision that a sizable steamship should be put in service on Lake Tanganyika to exert German power and superiority in the region.

Bolted together in Papenburg

The parts of the ship could be prefabricated and successfully assembled in Papenburg, Germany, under the instruction and supervision of the classification-company *Germanischer Lloyd* for the class "100 A 4 Tanganjikasee".

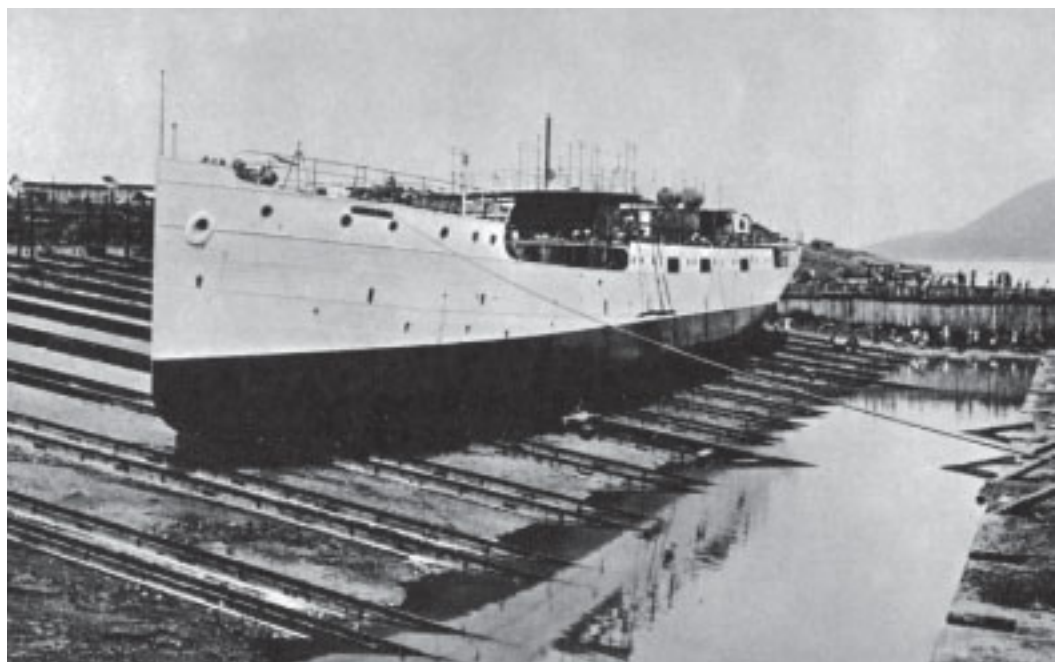
In fact, in this preliminary assembly the parts were not riveted but only screwed together. In dry-dock the ship's construc-

tion was checked, the steam-boilers were fired and the steam-engine was tested by way of trial. These preparations lasted ten months from February until November 1913.

Put in 5.000 boxes

After that, the ship was taken apart again, packed into 5.000 watertight boxes and transported by railway from the Meyer-Werft shipyard in Papenburg to the harbour of Hamburg. There, the parts were loaded on several steamships and shipped through the Mediterranean Sea and the Suez-Canal to Dar es Salaam, the then capital of German East Africa.

The parts reached Kigoma in January 1914 on the new railway. But at that time, the railway was not completely finished and the rails ended some kilometres to the east of the station in Kigoma. Because of that, the first parts of the ship had to be carried by hundreds of African porters to the shipyard in Kigoma, which had been built especially to receive and assemble the *SS Goetzen*.

Kigoma shipyard

This shipyard consisted in an electrical powered slipway and a workshop that was fitted out with an electrical power-station, cranes and all the tools and machines that were needed for the building and the further maintenance of the ship. The shipyard's mechanical parts were also delivered by the Meyer-Werft.

Along with all the parts for the ship, the German shipbuilding company sent three of its employees charged with the responsibility of completing the project. These men were the foreman Anton Rüter, the riveter Rudolf Tellmann and the journeyman Hermann Wendt. After their arrival in Kigoma, the German engineers engaged African and Indian workers for the final assembly of the ship. The assembly took more than a year.

Maiden journey in June 1915

Meanwhile the disastrous First World War broke out. On February 5th, 1915, the ship slid down the slipway and into the water for the first time. This was not quite an easy thing, because after the outbreak of the war some important parts of the slipway hadn't reached Kigoma any more. After the launch, the ship was finally fitted out and on June 9th, 1915, the work was completed.

At that time, the *SS Goetzen* only had six single-cabins for six first-class-passengers and five double-cabins for ten second-class-passengers. The furniture of the cabins was made of teak-wood and was comparable to those of other German steamers of that time. The bridge-deck included the captain's cabin; a chart room and a restaurant for the first class, on the main-deck below were the cabins for the

white crew and the passengers with the restaurant of the second class.

For the black crew and possibly also for askari-troops—in total for 54 people—there were accommodations in the bow area of the ship. Various sanitary facilities for the different classes completed its interior.

Drafted and armed

Because the fights had begun in the region in May of 1915, an order was issued to hand the finished ship over to a marine-unit of the German colonial troops, in order to secure and defend the western border of the colony against the British in Rhodesia at the lake's southern end and the Belgians in the Congo on the opposite shore.

For this reason, one 10.5 cm canon, two 8.8 cm guns and three 3.7 cm revolver canons were installed on the deck. They were mainly taken from the German cruiser *Koenigsberg* that had been sunk some time ago by its own crew in the delta of the Rufiji River after badly being damaged in a fight at sea.

At this time, the *SS Goetzen* made her first significant voyage under the command of Lieutenant Commander Gustav Zimmer to Bismarckburg (today called Kasanga). Shortly after that, on June the 19th, the first military operation took place, in which the ship sank the smaller British steamer *Cecil Rhodes* near Mpulungu.

Until mid-1916, the *SS Goetzen* was used for various patrol and supply services, assisting the Commander-in-Chief in German East Africa, General von Lettow-Vorbeck. In this context, the ship was

also used as a troop carrier and in support of the fortress (boma) of Bismarckburg.

Victory at Bismarckburg

This gigantic fortress was situated on a peninsula near the southern border of German East Africa to British Rhodesia. In the First World War the fortress had an immense strategic value and played a key-role in the successful operations of General von Lettow-Vorbeck.

He had been ordered to keep the German colony clear of enemy forces that were numerically stronger than those of Germany. The 29th field-company under General Wahle was stationed in Bismarckburg. The fortress was supplied with goods from Kigoma by the *SS Goetzen*, but the ship also supported the guns of the fortress by using her own guns from positions on the lake.

There were heavy fights in this area between the German colonial troops and those from British Rhodesia and the Belgian Congo. On June 28th, 1915, General Wahle, who at that time was also supported by the 24th fieldcompany from Dar es Salaam, was able effectively to beat the British, force them far into their own territory and keep the front clear for a whole year.

In order to maintain complete control over the lake, the *SS Goetzen* was also used to launch surprise attacks on Allied troops. Because of that, it seemed to be essential for the Allied forces themselves, to put in place a plan for gaining control of the lake.

Mimi and Toutou pulled overland

Under the command of Lieutenant Commander Geoffrey Spicer-Simson, the British Royal Navy achieved the monumental task of transporting by ship, rail, river and "road" two armed motor-boats, *Mimi* and *Toutou*, from England to Albertville (today called Kalemie) on the western shore of Lake Tanganyika. They managed to capture the German gunboat Kingani which was renamed to *Fifi*. The small steamer *Hedwig von Wissman* was sunk in February 1916 leaving *Goetzen* the only German ship on the lake.

As a result of their strengthened position the Belgians were able to bombard the fortress of Bismarckburg from the lake until the Germans had to give up the fortress and retreat to Tabora, which they did on June the 6th, 1916. At the same time, the Belgians also established an air-

Graf von Goetzen on the slip in Kigoma ready for launching February 5th 1915. Goetzen armed with one of Koenigsberg's guns on foredeck.

i base for seaplanes on the western shore at Albertville and launched bombing-raids on German positions in and around Kigoma.

Goetzen bombed by air

On June 10th, 1916, four Belgian seaplanes flew their first bombing-attack on the *SS Goetzen*, berthed in Kigoma harbour. Following the raid, they sent scout-planes to get a closer look at the resulted damage. The Belgian pilots reported that they had seen a trail of smoke coming from the ship's aft deck.

A few days later the scout-planes flew again, and after recognizing that the Germans were about to repair the ship on the slipway, they bombed her again. Although the damage to the ship was relatively small and could be repaired quickly, other problems arose. After a massive Allied advance the Germans were about to give up Kigoma and retreat to Tabora. There was a fear that the Allies might be able to cut off the railway link and isolate the region completely.

Scuttled in July 1916

Lieutenant Commander Zimmer issued the order to scuttle the *SS Goetzen* to prevent her from falling into enemy hands. On July the 26th, 1916, guns were first stripped from the ship, because they still could be needed elsewhere.

Then some of the most important parts of the machinery were removed and hidden ashore. The remaining parts of the steam-engine were greased to protect them from corrosion, the ship was overloaded with sand and carefully sunk at night in the mouth of the Malagarasi River some 40 km south of Kigoma. They chose this place because the water there was less clear than elsewhere.

They hoped that in time Germany would win the war after which they could come back to Kigoma and salvage their ship. But Germany lost the war and its colonies. The Kigoma district came under the control of the Belgians. Informed by local Africans, they found the *SS Goetzen*. They were able to raise her already in 1916 and towed her back to Kigoma.

Eight years under water

Unfortunately, in the bay of Kigoma she sank again, probably in 1920. Some say this happened because of a mistake dur-

ing the process of refloating, others say it happened as a result of a heavy storm.

In 1921, the former colony of German East Africa came under British administration as a mandated territory. After two years of preparing salvage operations and nearly eight years under water, on March 16th, 1924, the *SS Goetzen* was brought to the lake's surface again and to everyone's surprise, presented herself in unexpectedly good condition.

On May 16th, 1927 the ship was christened *SS Liemba*, Liemba being the Swahili name for Lake Tanganyika. The ship's original superstructure was changed in some points and renewed. Original parts of the steam-engine, which had been hidden ashore during the German retreat, were found in good condition and were once again installed in the ship.

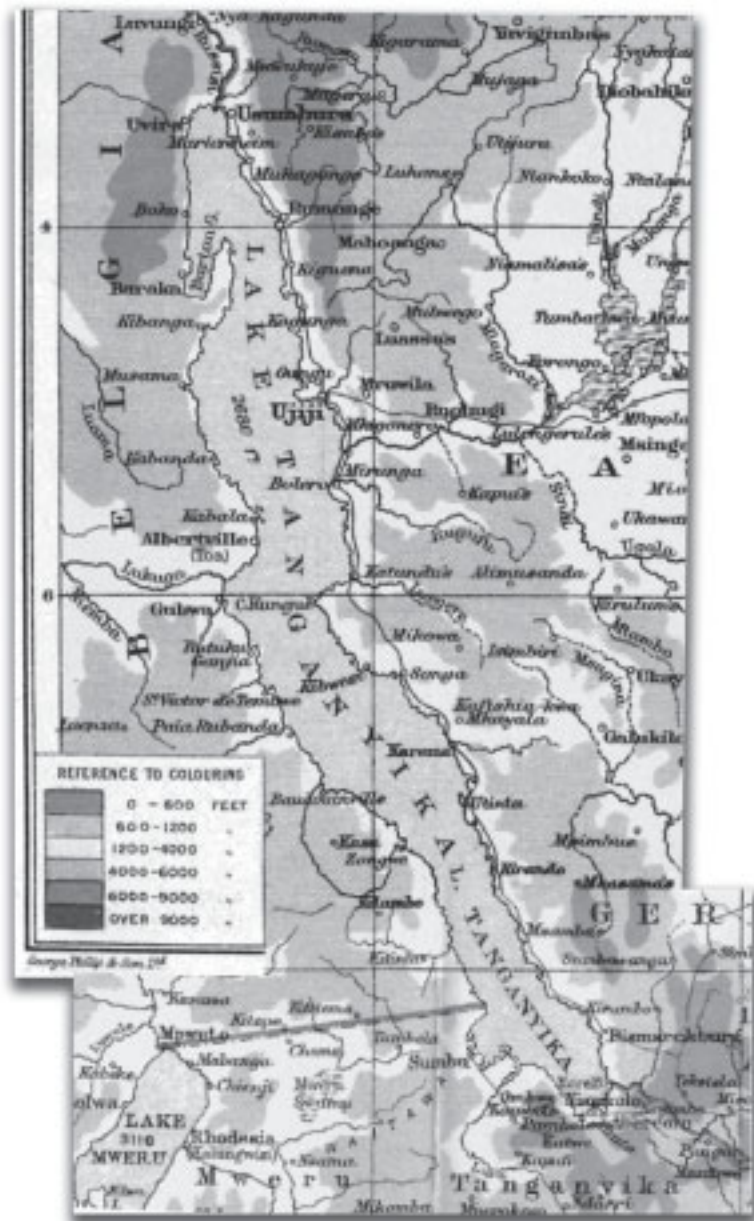
Unbelievable but true—the steam-boilers were used until the 1970s. After the independence of Tanganyika in 1961 Zanzibar joined the new state, and in 1964 the United Republic of Tanzania was established. In this context, the Tanzania Railways Corporation (T.R.C.) took over the ship, and for the first time an African crew was allowed to take command. In the early 1970s it became obvious that the ships best days were over. At that time the T.R.C. considered modernizing its fleet instead of keeping the old steamer in service. Because of frequent technical breakdowns *SS Liemba* no longer provided a reliable means of transport, so it only seemed to be a question of time

before she would end her days under the cutting torches.

Almost scrapped

This fear nearly became reality as workers removed the steamengine, the boilers, the funnel and the rudder and scrapped them. At this time a retired ship's engineer from Ireland arrived at Lake Tanganyika. His name was Patrick Dougherty and it is said that from the first moment of seeing the *SS Liemba*, he fell in love with her. Rumours say that he even left his wife and child in order to dedicate his whole attention to rebuilding the "Liemba".

He had the perseverance to restore the ship and to put it into service again. After gaining the support of Julius Nyerere, the President of Tanzania, getting credit from the world-bank and gaining support from various other development-aid-programmes, he started the work. As a re-

sult, the onboard accommodations were upgraded, allowing an increase in passengers from 430 to 600.

Two British Caterpillar diesel-engines replaced the old steam-engines and after two years, in November 1976, all the work was finished. The ship, now called *MV (motor-vessel) Liemba*, was put back into service again. Finally, Patrick Dougherty became branch-manager at the Kigoma shipyard in 1978.

Rehabilitation again in 1993

In 1993, the *Liemba* received her next major overhaul and modernization. Now under MSCL, Marine Services Co Ltd.

A part of the superstructure was renewed and the hull was statically stabilized from inside, explains MSCL General Manager Alexander Mchauru. "Because the Caterpillar engines did not work well, the ship was fitted out with new fivecylinder diesel-engines, ordered from a German company M.A.N. (Maschinenfabrik Augsburg-Nürnberg)," Mr. Mchauru says.

This time, the work on *Liemba* was done by Danish Karstensen shipyard with the financial support of DANIDA. Today, only the hull with its rivets and portholes remains as that of the original *SS Goetzen*.

Refugee transporter

In 1997, the *MV Liemba* was used by the UNHCR, along with *MV Mwongozo*,

to transport more than 75,000 refugees, who had fled the Democratic Republic of Congo (formerly Zaire) during the First Congo War, back to their homeland following the overthrow of long time dictator Mobutu Sese Seko.

"The ship made a total of 22 trips between Kigoma and Uvira during this five-months operation," MSCL General Manager Alexander Mchauru told the Daily News recently.

Marine Services Co Ltd

With her displacement of more than 1,300 tons and her draught of 3 meters, *MV Liemba* is one of the largest and oldest ships on the African lakes. She is quite possibly the oldest passenger and cargo ship worldwide that is still being used in an intensive and regular service.*

"But the ship does not only carry passengers and cargo, she also carries her own history, her German, Belgian, British and Tanzanian history—remembrances of times of war, of conflict and escape, but also good times of joy and peace," says the MSCL Marketing and Commercial Manager Henry R. Kajange. The ship is currently operated by Marine Services Company Limited (MSCL), a government owned organization with its headquarters in Mwanza.

The *MV Liemba* runs the 571 km long distance from Kigoma to Mpulungu, Zambia, at the lake's southern end and

back normally in a weekly service, departing from Kigoma on Wednesday at 4 p.m. and arriving at Mpulungu on Friday at 10 a.m., then back again from Friday 12 a.m. to Sunday 4 p.m.

Accommodation ranges from VIP class, first class to third class (seating only). Ports do only exist at Kigoma, Kasanga and Mpulungu, but at all the other 15 stops between, passengers reach the beach by being transferred from the ship by smaller boats.

For the people along the shores of Lake Tanganyika, the ship is of immense importance, because there is almost no other possibility of transporting people and goods.

She advocates sustainable development around Lake Tanganyika, promoting trade, cultural and human heritage. *MV Liemba* is the main mode of transport passing through the following stops: Kigoma (Tanzania), Tongwe, Sigunga, Rukoma, Lagosa, Sibwesa, Kalya, Ikola, Karema, Kabwe, Korongwe, Kirando, Kipili, Ninde, Wampembe, Kala, Kasanga and Mpulungu (Zambia).

MV Liemba last underwent major rehabilitation in 1993. The rehabilitation was done to enable the vessel to operate for the next ten years with only general maintenance work. It is evident that the lifespan of the ten years has elapsed and the vessel desperately needs major rehabilitation. Knowing this fact, the management of MSCL has publicized *MV Liemba* in both local and international media in order to bring the vessel's plight to light of many. The efforts bore fruit as several partners in Germany have shown interest to assist in rehabilitation of the ship.

Friends of Liemba formed 2009

It was also found prudent to form a local foundation responsible for soliciting funds from well-wishers for repair and improvement of the vessel. Eventually, the *Friends of Liemba Foundation* was registered in early August, 2009 and is based in Kigoma with a wide-ranging membership. Likewise a sister association *Run Liemba* has been formed in Germany with extremely supportive efforts already undertaken in the matter of the Liemba restoration and preservation.

On December 7, 2009, His Excellency the Ambassador of the German Republic in Tanzania, Mr. Guido Herz, visited Kigoma, particularly *MV Liemba*.

Map from "The Guide to South and East Africa, for the use of Tourists, Sportsmen, Invalids & Settlers. 1913 Edition" Union-Castle Line. The Mittellandbahn had then only reached to Tabora.

Liemba loading and offloading from small boats at Kipili Bay, one of the many stops some 320 km south of Kigoma.

C.S. Forester was inspired by the events on Lake Tanganyika when writing the novel *The African Queen* in 1934. Liemba featuring as the German gunboat Koenigin Luisa. The classic film made by John Huston in 1951 is quite different from the book. While making some scenes with the steam-tug Buganda as Goetzen on Lake Victoria Humphrey Bogart and Katharine Hepburn are said to have stayed in Bukoba Hotel.

In 1992 Michael Palin traveled with Liemba in the BBC TV-series *Pole to Pole*.

In 2010 the US based BreadBox Production made the award winning documentary film "*Liemba—An epic voyage aboard Africa's last surviving steamship*".

i In the delegation was also Jochen Ceran, grandson to one of the engineers who assembled the ship in Kigoma. The Ambassador saw the state of the vessel and promised to advise the German Government to look into the possibility of assisting the rehabilitation of *MV Liemba*. As a result, the German Government decided to set aside funds for carrying out a feasibility study for rehabilitation of *MV Liemba*.

Feasibility study for rehabilitation

Tenders were floated and HPC Hamburg Port Consulting GmbH emerged victorious. In August, 2010 the representatives of the company including Dr. Martin Schramm carried a joint feasibility study with MSCL Engineers with a view of establishing cost estimates for rehabilitation of the vessel.

On March 1st, 2011, a delegation of eight persons from Lower Saxony State visited Kigoma, specifically *MV Liemba*. The delegation was headed by Mr. Heinz Davidson, head of international relations department. The Tanzanian Government is currently holding talks with the German Government to see the possibility of the latter to finance major rehabilitation of *MV Liemba*.

MV Liemba is of immense importance to Tanzania linking other neighbouring countries for handling passengers and transit cargo to Zambia, East DRC and Burundi.

The technical status of *MV Liemba* needs to be improved so that she may continue providing the service. Thus, major rehabilitation of *MV Liemba* will improve performance of the rail system, will bring down maintenance costs, will attract more customers due to reliability of service and will encourage Zambians, Congolese and Burundians to use Dar es Salaam Port thus boosting Tanzanian economy.

Fuel consumption and maintenance costs, which have increased due to wear and tear of engines and machineries, will decrease significantly. The project will also improve safety standards of *MV Liemba* to meet the requirements of The Merchant Shipping Act, 2004.

Furthermore, the infrastructure on the lake will be boosted and Kigoma will become a hub for the entire region by linking up traffic and tourism. Moreover, when the rehabilitation is completed more cadets would be attracted to train in the ship thus increasing number of marine officers in the country. *MV Liemba* employs directly more than 25 people.

The number does not include clerks, petty traders and porters at Kigoma Port who directly depend on the vessel. This means that employment of all these people will be sustained. Women constitute more than 40 per cent of the people who travelling with Liemba for business purposes. They transport mostly sardines and dried fish.

In addition to this, installation of new engines in the vessel will minimize emissions of hazardous smokes into the atmosphere and the present oil-spill from worn out engines will be minimized.

Also when the vessel is rehabilitated her reliability and efficiency will improve due to reduced breakdowns, revenue collections will increase due to customers' confidence, more tourists will be attracted, history of the ship preserved and environment protected.

As one Meyer-Werft engineer remarked on visiting the Liemba early this year, This ship, for some reason, is extraordinarily built to last a couple of generations. It still has a lot to offer to the coming generations. The Liemba should yet again be given, by all means, a deserved lease of new life

Daily News 12 June 2011

*There are several older ships in regular service, for instance SS Mariefred built 1903, on Lake Mälaren and SS Blidösund built 1911, in the Stockholm archipelago, the later still with her original steam engine.

MV Liemba in the seventies.

Engagerat barncenterbygge

Caroline Nicholas har arbetat för sina medmänniskor i Tanzania i många år, om än i ganska liten skala. Hon har lika länge haft drömmen om att skapa någonting stort. Ett center som ska hjälpa Tanzanias föräldralösa barn att få en bättre start i livet. Ett center som ska vara självförsörjande och hållbart. Vägen dit är lång, men hon har redan kommit en bit på vägen.

Foto: Carolina Wikström

Mamma Caroline, började sitt medmänskliga arbete i en kvinnogrupp med fokus på HIV/AIDS. Gruppen bestod av kvinnor i området och tillsammans arbetade de med att utbilda och sprida kunskap, få människor att skydda sig, testa sig och ta hand om sig. Att ta bort skam-

men, trotsa stigmatiseringen och få fler att testa sig är ett första steg i kampen mot smittan. Långväga hembesök med mediciner var vanligt, precis som det var att hjälpa de familjer som förlorat någon i sjukdomen. Ju mer hon gick, desto fler som behövde hjälp fann hon, inte minst

barn. Barn som ingen tog hand om. Det dröjde inte länge förrän Caroline, som är ensamstående med två egna barn, fått sitt första extrabarn.

Utbildning enda vägen

Barnen hos Caroline behöver, precis som alla andra barn, mat, vård och kärlek. Det är bara det att just de här barnen inte har föräldrar som kan ge det till dem. Hos Caroline får de den vård mat och kärlek de behöver för att överleva, men också en start på ett liv som de själva kan vara med och skapa. Caroline har startat en skolverksamhet i sitt hem för att kunna ge barnen den utbildning de behöver. Caroline är smärtsamt medveten om att hon inte kommer att kunna sörja för alla barn hon tar under sina vingar för evigt. Hon är extremt fokuserad på att ge dem så bra förutsättningar som möjligt för att kunna göra vad de vill. Hon brukar säga att hon just nu kanske har hand om nästa Serena Williams eller Barack Obama. Men om barnen inte får de förutsättningar de förtjänar kommer ingen någonsin att veta om det.

Vill hjälpa fler

År 2009 startades *Econef*, (Educating in HIV/AIDS Care for Orphans Nutrition and Environment Foundation) en icke-statlig organisation, med fokus på vård och utbildning för utsatta barn. Caroline driver verksamheten i sitt hem utanför Arusha i norra Tanzania och tack vare vänner i Sverige har hon kunnat utöka barnskaran från sex till tretton på två år. Men det räcker inte. Hon har en bit mark längre ut på landsbygden, en ganska stor bit mark, som hon vill använda för organisationens räkning. Visionen är ett ekologiskt och ekonomiskt hållbart barnhem, med en riktig skola som skulle förändra framtidsutsikterna för många, många barn. Just nu är verksamheten beroende av ekonomiskt stöd från Sverige, och om det stödet en dag sinar står Caroline utan hjälp. Därför vill hon att det nya centret ska kunna försörja sig själv. Det ska inte slita på miljön mer än absolut nödvändigt. Byggnadernas konstruktion får inte vara för komplicerad; material och kompetens för uppbyggnad och reparation måste finnas på plats. Allt för att hon och hennes barn, ska känna sig så trygga som möjligt. !

! Utmaningen

Att skapa ett tryggt hem för barn som inte har något, med en inspirerande och väl fungerande skolverksamhet, som rymmer möjlighet för självförsörjning och som ska vara skonsam för miljön, är minst sagt en stor utmaning. För ungefär ett år sedan fick arkitektstudenterna Frida Öster och Carolina Wikström höra talas om Carolines drömmar och bestämde sig för att göra hennes vision till sitt examensarbete. De reste till Caroline och hennes tretton barn och lyssnade, tittade och funderade. Hemma i Sverige började sedan arbetet med att förvandla visionen till någonting konkret, någonting som faktiskt skulle kunna stå där mellan Mount Meru och Kilimanjaro en vacker dag. Tanken har aldrig slagit dem att låta detta stanna vid ett examensarbete, detta barnhem ska byggas.

Hållbarhet, hållbarhet, hållbarhet

I varje del i projektet har Frida och Carolina försökt att sträva efter hållbarhet. Det gäller allt från den enskilda tegelstenen till vattenförsörjningen och planerna för jordbruket. De har varit i kontakt med många av Sveriges främsta experter inom olika områden, allt för att kunna utnyttja de bästa idéerna utan att de för den delen ska vara tekniskt komplicerade. För att utnyttja jorden på bästa sätt har de planerat för växeljordbruk, där jorden är uppdelad i olika fält för att grödorna ska kunna rotera. Rätt ordningsföljd av grödor, grisar, kor och höns gör att det mer eller mindre sköter sig självt. På liknande sätt har de försökt hitta smarta men enkla lösningar inom alla områden, någonting som i vissa fall innebär en större kostnad till en början, men med den stora vinsten att Caroline och bar-

Visualisering av regnvattenmagasin mellan huskropparna.

Frida Öster och Carolina Wikström
(Asante Arkitektur & Design)

Pilvi Vanamo, Charlotte Lindqvists, Carolina Wikström och Frida Öster i den svenska stödgruppen.

Foto: Daniel DePierre

nen skulle klara sig även om stödet från Sverige skulle upphöra en dag.

Baoab-hus

Ett av de största problemen att lösa har varit vattenförsörjningen. Hur ska man få vatten, spara vatten, värma vatten och få vattnet att räcka? För att kunna ta tillvara på regnvattnet har husen inspirerats av baoabträdet, som har hjälpt människor och djur med vattenförsörjning i många år. Trädet har en extrem tjock stam och en unik förmåga att lagra vatten i den. Upp till 120 tusen liter vatten kan lagras i ett och samma träd, vilket gör att det överlever de torra perioderna. Husen kommer att byg-

gas med ”ryggrader” i mitten som likt baoabträdens stammar samlar regnvatten. Vattnet leds till dusch, tvätt och toaletter och har dessutom en skön, kylande effekt när dagarna är som varmast. Det använda vattnet leds vidare från husen, ned till odlingarna. Allt för att så mycket vatten som möjligt ska tas om hand om, med minsta möjliga slöseri.

Barnens värld

Smarta lösningar i all ära, men det viktigaste i det här projektet, hela anledningen till att det måste bli verklighet, är ju alla barn som ska bo på centret. Samtidigt som Frida och Carolina har klurat på hur toaletterna ska tömmas och tegelstenarna ska brännas, har de funderat mycket på hur de ska

göra för att barnen ska känna sig trygga i sitt nya hem. Det kommer att bli ett stort center, och skolan kommer att ha möjlighet att ta emot barn som bor i närheten. Därför är det viktigt att skilja på skola och hem, på arbete och fritid. Det måste finnas lekplatser som passar barn med spring i benen, lugna områden för barn som vill vila, ställen att vara själv på och platser dit bara barnen som bor på centret får vara. Centret måste uppfylla alla de krav som man skulle ställa på skola, hem och lekplats tillsammans eftersom det är här barnen kommer att spendera i princip hela sin barndom. Genom att göra tydliga indelningar och använda sig av olika material och färger skapas känslan av att alla delar av centret har sin särskilda funktion. Den största utmaningen av dem alla är ju faktiskt att få barnen att känna sig trygga och lyckliga. Att ge dem en bra grund att stå på och en möjlighet att göra vad de vill av sina liv. Kanske bli en ny Serena Williams.

Text: Charlotte Lindqvist

Flyg till Afrika?

Söker Du en pålitlig resebyrå? Då är vi rätt val!

📍Kunskap 📍Erfarenhet 📍Specialpriser (Raptim)

Safari? Anlita Tour Africa, www.tourafrica.se/
(Tour Africa är en del av Tranås Resebyrå)

Välkommen!

Tel: 0140 - 375 010
e-post: africa@tranas-resebyra.se
Hemsida: www.tranas-resebyra.se

Tranås resebyrå - trygghet och kvalitet sedan 1979

Budget eldar på debatten

Under maj-juli presenterades budgeten, vilken lett till mycket debatt och oppositionen lade fram en skuggbudget. Budgetens olika delar måste godkännas av parlamentet, vilket gett möjlighet till specifik kritik. Energibudgeten har inte godkänts när detta skrivs: Dels har minister Ngeleja kritiserats från alla håll p.g.a. rådande elbrist, dels framkom att man genom statssekreterare Jairo satsat stora summor (mutor?) på att påverka parlamentariker att godkänna budgeten.

CCM försöker bli av med syndabockarna för de gamla korruptionsaffärerna Andrew Chenge, Rostam Aziz och f.d. premiärminister Lowassa. Hittills har Aziz avgått från sina CCM uppdrag.

Energiminister Ngeleja är mycket impopulär efter återkommande elransoneringar.

1 maj 2011

Åter till Arushadeklarationen

Intelletuella, politiker och andra som var med på ett symposium på Dars universitet för att diskutera Arushadeklarationen uppmanade regeringen att följa den.

(Mwananchi, Majira, Mtanzania m.fl.)

4 maj 2011

Slaa mot Ridhiwani i rätten?

Chademas partisekreterare, Dr Slaa har uppmanat president Kikwete son Ridhiwani att stämma honom om han anser att de anklagelser partiet riktat mot honom – att ha använt pappa Jakayas namn för att skapa sig en förmögenhet – är utan grund. *(Tanzania Daima)*

6 maj 2011

Mkapa vittnar inför rätta

F.d. presidenten Mkapa har gått med på att vittna till förmån för Tanzanias förre Rom-ambassadör, som är anklagad för att ha orsakat regeringen en förlust på 2,5 miljarder Sh vid köp av ambassadbyggnad i Rom. *(Tanzania Daima, Majira m.fl.)*

7 maj 2011

Kilwavägens konstruktion svag

Infrastrukturminister Magufuli kommer inte godkänna bygget av Kilwavägen i Dar eftersom den inte når upp till överenskommen standard. Vägen har byggts av Kajima Company för 34 miljarder Sh. *(Majira)*

Ridhwani Kikwete med fru – har han missbrukat sin fars ställning?

8 maj 2011

Mörkläggning igen

Tanzania Electrical Supply Company (TANESCO) har åter igen annonserat en elransonering som kommer att mörklägga nästan hela landet. Anledningen är att det inte finns gas från Songosongo till turbinerna i Ubungu. *(Majira)*

10 maj 2011

”Ö-xenofobi” fördöms

Zanzibars regering har beordrat ansvariga för landets säkerhet att arresteras de ligister som i helgen satte eld på affärer med ägare från fastlandet. ”Vi är alla tanzanier och har rätt att driva affärer varsohelst i landet”, sade en regeringstalesman.

11 maj 2011

Motsägelsefull korruptionskamp

Politiska analytiker undrar om Kikwete verkligen menar vad han säger med sitt tal om kamp mot korruptionen. Han befordrade Bashir Mrindoko till biträdande statssekreterare vilket är kontroversiellt – han var invecklad i Richmondskandalen. *(Tanzania Daima)*

12 maj 2011

Mordbrännare inför rätta

Sex personer från öarna som ska ha satt eld på affärer ägda av fastlandstanzanier har ställts inför rätta under förstärkt säkerhet i rätten. *(Nipashe)*

14 maj 2011

Korruptionsrapport publiceras

President Kikwete tillåter att premiärminister Pinda publicerar en rapport om korruptionen så att allmänheten får reda på hur stort problemet är. PCCB fick uppdraget att kartlägga förekomsten av korruption redan 2009. Biståndsgivarna finansierade studien. *(Majira, Mtanzania, Nipashe)*

16 maj 2011

Katastrofanslag missbrukades

Riksrevisor Utoh har avslöjat omfattande missbruk av upp till 8,86 miljarder Sh som donerades till översvämningsoffren i Kilosa i Morogoro och offren för Mbagala-explosionen i Dar. ”Den bristande redovisningen av pengar och varor

avsedda för katastrofoffren visar att lokala myndigheters rutiner vid katastrofhjälp måste skärpas,” anmärker rapporten. *(Mwananchi)*

20 maj 2011

Chadema vill utreda dödsskjutning

Oppositionspartiet Chadema begär att regeringen genomför en särskild utredning kring omständigheterna när fem personer sköts till döds av polisen vid Barrick Golds gruva i Tarime. *(Tanzania Daima)*

23 maj 2011

Utskott konfronterar minister

Utskottet för energi och mineraler kommer att begära en förklaring av minister Ngeleja på misslyckandena att kontrollera elransoneringen i landet. *(Majira, Mwananchi, Nipashe m.fl.)*

24 maj 2011

Första domen i EPA skandalen

Kisutu Resident Magistrate's Court avkunnade igår den allra första domen i den uppmärksammade EPA skandalen. Farijala Hussein och Rajabu Maranda fick 19 respektive 18 års fängelse. De två var åtalade på åtta punkter inbegripet stöld av över 1,8 miljarder Sh från EPA-kontot på riksbanken år 2005. *(Majira, Mwananchi, Nipashe, Tanzania Daima m.fl.)*

26 maj 2011

Polis och domstolar värst

Poliskåren och domstolsväsendet är fortsatt rankade som de mest korrupta statliga institutionerna i landet, enligt rapporten Mänskliga Rättigheter (2010) som släpptes igår av the Legal and Human Rights Centre. *(Mwananchi, Majira, Mtanzania m.fl.)*

27 maj 2011

Anslutning till AUs processer

Regeringen är beredd att till fullo införa the African Peer Review Mechanism (APRM) som syftar till förbättringar i styresskick och bra beslutsgenomförande. Det inbegriper att styra med fokus på de-

Zitto Kabwe, Chadema: Varför extra arvode för normala arbetsuppgifter?

mokrati och politisk ledning, ekonomisk styrning och uppföljning samt socioekonomisk utveckling. (Mwananchi)

Indiens PM i Dar

Den indiska premiärministern Manmohan Singh anlände på President Kikwetes inbjudan på torsdagen till Dar för ett två dagars besök. Singh väntas bli en invigning av India Tanzania IT centre. (Mwananchi, Majira)

29 maj 2011

Tanzanier och arabisk reformpolitik

Tanzanias ambassadör i Egypten uppmanar tanzanier i arabländer att inte delta i ländernas politik – nu när våldet för reformer fortsätter. Han talade till tanzaniska journalister som följde med Simba Sports Club till Kairo. Ambassadören uppmanade dem att bara göra det de kommit för och sedan återvända hem. (Mwananchi)

31 maj 2011

Tarime-doktor fruktar sitt liv

Doktor Nyakarungu från Mwanza som obducerade de bybor som sköts till döds av polisen vid North Mara Gold Mine rapporterar att han blivit hotad i telefon. Dr Nyakarungu som för närvarande är i Dar berättar att han anmält det till polisen. (Mwananchi, Tanzania Daima)

1 juni 2011

Lowassa, Chenge, Aziz bekymrade

Tre ledande CCM-medlemmar som anklagas för inblandning i skumma affärer fick brev om att de skulle avlägsnas från sina positioner inom partiet. F.d. premiärministern Lowassa, A Chenge och Rostam Aziz kallades till ett toppmöte på CCM:s Lumumbakontor i Dar. Efter långa diskussioner vidhöll alla tre att de är oskyldiga och vägrade avgå. (MwanaHalisi, Raia Mwema)

2 juni 2011

Alternativ budget lanseras

Oppositionslägret i parlamentet under Chadema trycker på sex prioriterade om-

råden i sitt budgetalternativ som avser minska de höga levnadskomkostnaderna. Vice skuggministern för ekonomi och finans, Christina Mughwai, berättade igår i Dar att de kommer att redovisa metoder för att minska bränslekostnaderna och ett system för att finansiera högre utbildning. De föreslår också reformer för förbättrat styresskick. (Majira, Habari Leo m.fl.)

3 juni 2011

Tanzania stämt inför AU-rätten

Tanzanias regering har stämts inför AU:s domstol för mänskliga rättigheter i Arusha. Stämningen lämnades in av Tanganyika Law Society och Legal and Human Rights Centre gemensamt för att få de ändringar i Tanzanias konstitution som gjordes 1992 och 1994 annullerade. Ändringarna utesluter icke partianslutna från val till president och parlamentsledamot. (Mtanzania, Majira, Mwananchi, Nipashe)

4 juni 2011

Kikwete prisar Dowans nya ägare

President Kikwete har överlagt med Symbion, de nya ägarna till det kontroversiella Dowans Plants. Symbions VD försäkrade då att de kommer att producera och sälja el till lägsta pris för att hjälpa den tanzaniska ekonomin att växa fort. (Majira)

8 juni 2011

Massiv reformplan

Regeringen offentliggjorde igår en ambitiös femårig utvecklingsplan som innebär omfattande reformer inom områdena ekonomi, industrialisering och styresskick. Planen är en del av National Development Vision 2025. (Mwananchi, Mtanzania, Majira m.fl.)

9 juni 2011

TanESCO/Symbion skriver på

TANESCO har kommit överens med det USA-baserade företaget om ett interimistiskt kontrakt för leverans av minst 120 megawatt el i ett försök att lindra elbristen i landet. (Tanzania Daima)

10 juni 2011

Chadema kritiserar budgeten

Oppositionspartiet Chadema förkastade igår regeringens budgetförslag för 2011/2012 med hänvisning till att de data som presenterats i parlamentet inte speglar verkligheten. Partiet avfärdar regeringens utsaga att de har lagt en "Folkets budget" och hävdar att 27 procent av budgetens av-

satts för betalning av skulder, arvoden och traktamenten: "Det finns inte ett enda projekt för elproduktion. Finansminister Mkulo målar bara en rosig bild istället för att beskriva verkligheten". (Mwananchi, Majira, Nipashe, Mtanzania m.fl.)

11 juni 2011

Chadema fördömer arvoden

Oppositionspartiet Chadema stödjer ett förslag från Zitto Kabwe att brännmärka närvaroarvoden till parlamentsledamöter och andra offentliganställda. En talesman för partiet sa att det ligger en motsägelse i att betala någon som redan har full lön arvode för normala arbetsuppgifter. (Mwananchi, Majira, Mtanzania, Nipashe m.fl.)

12 juni 2011

Fler slår ner på budgetsiffrorna

Några dagar efter att finansminister Mkulo lagt fram budgeten för nästa år för parlamentet har många rest invändningar. På ett endagars seminarium i Dar organiserat av Tanzania Centre for Democracy sa oppositionspartiet CUF:s ordförande Lipumba att budgeten inte löser problemet med inflationen som drabbar många tanzanier. Han undrade också varför regeringen har en policy 'Kilimo Kwanza' (Jordbruk först) men ger större anslag till andra sektorer. Tanzania Labour Party undrade för sin del varför regeringen lägger miljarder på vapenköp när många tanzanier brottas med akut brist på mat. (Mwananchi, Majira, Nipashe, Mtanzania m.fl.)

USA ska stödja elproduktionen

USA berömmar Tanzanias regering för dess starka engagemang för samhällets välbefinnande. På besök i Dar igår sa Hillary Clinton att energisektorn är nyckeln till utveckling och lovade att USA ska hjälpa Tanzania lösa problemen med elförsörjningen. (Majira, Mwananchi m.fl.)

14 juni 2011

Kikwete prisar USA

Presidenten lovordar USA:s regering för dess stöd till Tanzania och rosar Obama-administrationen för dess kamp mot sjö-

Clinton lovar stöd till elproduktion

röveriet. Vid en presskonferens med Hillary Clinton bad Kikwete USA att assistera med ett fartyg för att stärka säkerheten på Indiska Oceanen. (Nipashe, Majira, Mtanzania)

Etiskt sekretariat prickar

Flera offentliga ledare har enligt en årlig rapport inte deklarerat sina tillgångar till det etiska sekretariatet såsom förskrivs i Public Leaders Code of Ethics Act. Efter en första genomgång med 21 ledare i april i år fick tre en allvarlig varning medan åtta fick en enkel varning. (Habari Leo, Nipashe m.fl.)

15 juni 2011

Parlamentet antar femårsplanen

Parlamentet antog igår förslaget till fem-årig utvecklingsplan. (Nipashe, Majira m.fl.)

16 juni 2011

Folks utveckling nytt budgetmål

Zanzibars regering la igår fram en 613,76 miljarders budget utan skattehöjningar och med mer pengar avsatta för utvecklingsprojekt än för löpande utgifter. Man fortsätter leta efter olja och gas som planerat, och diskuterar samtidigt med Unionen om att lyfta bort olje- och gasfrågor från Unionens bord (Mwananchi, Nipashe, Rai m.fl.)

17 juni 2011

Regeringen tar inte bort arvoden

Premiärminister Pinda utesluter möjligheten att ta bort arvoden och traktamenten som beslutats i budgeten för 2011/12. (Mwananchi, Majira, Mtanzania m.fl.)

20 juni 2011

MP anklagas för att begära muta

Ordförande för energi- och mineralutskottet Makamba (CCM) uppges ha begärt en muta på 5 miljoner USD av den kanadensiska gruvigiganten Barrick Gold. Bakgrunden skulle vara hjälp till företaget att undvika utfrågningar i parlamentet med anledning av beskyllningar om mord på gruvarbetare i smågruvor runt North Mara Gold Mine. (Tanzania Daima)

22 juni 2011

Budgetförslag antagna

Regeringens budgetsiffror för finansår-

et 2011/12 antogs igår av parlamentet. Diesel- och bensinskattorna minskas från 314 Sh/liter till 256 Sh/liter för att sänka levnadsomkostnaderna. (Mwananchi, HabariLeo, Tanzania Daima)

25 juni 2011

Lowassa utmanar regeringen

F.d. premiärministern Lowassa uppmanar tillsammans med andra parlamentsledamöter regeringen till djärva beslut för att rädda landet från fattigdom och åstadkomma ekonomisk utveckling. "Det är bättre att kritiseras för felaktiga beslut än att jämt vara obeslutsam," poängterade han under dundrande applåder från ledamöterna. Det var första gången Lowassa talade i parlamentet sedan han avgick som premiärminister 2008. (Mwananchi, Nipashe, Tanzania Daima, Majira m.fl.)

26 juni 2011

Ny konstitution i april 2014

Premiärminister Pinda har lovat att den nya konstitutionen ska i sjsättas april 2014, vilket sammanfaller med firandet av 50 år för unionen mellan Tanganyika och Zanzibar. (Mwananchi, Tanzania Daima, Majira, Habari Leo, Nipashe m.fl.)

Planerna på Serengetivägen

Regeringen har lagt planerna på en motorväg genom Serengeti National Park på hyllan och därmed lättat på trycket från globala miljöprotester p.g.a. befarade skador på detta världsarv. Emellertid har turistminister Maige meddelat att regeringen kommer att gå vidare med byggande av vägen från Mugumuområdet som går söder om Ngorongoro Conservation Area och Serengeti National Park. (Nipashe, Mtanzania)

30 juni 2011

Östafrika överens om projekt

Tanzania och Uganda har signerat ett Memorandum of Understanding på 3 miljarder USD för investeringar i tre hamnar och en järnvägslinje. Det gäller järnväg Tanga-Arusha-Musoma och hamnarna i Tanga och Musoma i Tanzania och Kampala i Uganda. (Nipashe)

2 juli 2011

Pinda svarar på Lowassas kritik

Premiärminister Pinda har svarat på Lowassas kritik av regeringen. Utan att nämna Lowassa vid namn sa premiärminister Pinda när han avslutade budgetdebatten, att den nuvarande regeringen under president Kikwete har tagit många tuffa beslut inklusive kabinettets upplösning. (Nipashe, Mwananchi, Habari Leo)

Läraryacket ger ultimatum

Teachers Union of Tanzania (CWT) har gett regeringen ett nytt ultimatum att betala alla inestående löner senast 31 juli eller konfronteras med nationell strejk. Summan uppgår till 13 miljarder Sh, sa CWT-presidenten när han kommenterade facket's resolution. (Mwananchi, Majira, Nipashe, Tanzania Daima)

3 juli 2011

CAG kan nu sätta dit korrupta

Regeringen har beslutat att ge Riksrevisionen makt att lämna till åtal namn på alla offentliga tjänstemän som kan visas ha förslösat offentliga medel. (Majira)

4 juli 2011

AU tar ställning om Libyen

Tanzania och andra medlemmar av African Union kräver omedelbart eldupphör och upptagande av fredssamtal mellan den libyska regeringen och rebellerna. (Majira, Nipashe, Mtanzania)

5 juli 2011

Inga besked om löneökningar

Regeringen gav inget specifikt besked om ökningen av offentliganställdas löner, men finansministeriet kommer att anvisa 3,2 biljoner Sh. Översatt innebär det en ökning på 938 miljarder Sh (motsvarande 40,2 procent) av administrationens budget jämfört med förra året. Hawa Ghasia sa att pengarna kommer att räcka till höjda löner, eftersläpande betalningar, befordran av offentligt anställda liksom nyrekrytering. (Mwananchi, Majira, Mtanzania, Nipashe, Tanzania Daima m.fl.)

7 juli 2011

Kravaller i Mwanza

Städerna Mwanza och Dar stängdes igår i flera timmar sedan våldsamheter brutit ut mellan gatuförsäljare och småhandlare å ena sidan och myndigheterna å den andra. I Mwanza attackerade gatuförsäljarna affärer ägda av tanzanier med asiatisk ursprung. (Mwananchi, Nipashe, Majira m.fl.)

8 juli 2011

Polisen griper orosstiftarna

Polisen i Mwanza har arresterat 131 personer i anslutning till onsdagens kravaller som orsakade en persons död och tre skadade. (Nipashe, Tanzania Daima)

Kikwete irriteras av korruption

CCM:s ordförande, president Kikwete, sa i sitt pressmeddelande till minnet av födelsen av CCM:s föregångare Tanganyika African National Union (TANU) att slapphet och dålig moral kommer att riskera partiets framtid. "Vi kommer från olika bakgrund och tro men som partimedlemmar har vi en gemensam agenda som vi kan följa bara om vi står eniga", sa han. (Habari Leo, Mtanzania)

Chenge på väg att sparkas ur CCM?

F.d. statssekreteraren Jairo, vid presskonferensen där han meddelar sin avgång.

9 juli 2011

Radarskandalen: Chenge straffas

Regeringspartiet CCM har lovat gå vidare i sina planer på att straffa Andrew Chenge tillsammans med två andra som anklagas för inblandning i omfattande korruptionsskandaler. Medan regeringen förra veckan frikände Andrew Chenge från att ha haft fördelar av radarköpen, har hans parti en annan syn. (*Tanzania Daima*)

Chadema-MP arresterad

Polisförhållande av parlamentsledamöter från oppositionen tycks fortsätta. Den här gången är det Chademas Mbeya-MP, Mbilinyi, som tillsammans med tre lokala partikollegor arresterats för att ha hållit ett offentligt möte utan tillstånd. (*Nipashe*)

10 juli 2011

Zanzibar planerar nytt flygbolag

Zanzibars Vicepresident, Seif Sharrif Hamad, har offentliggjort att hans regering planerar starta ett eget flygbolag. (*Mtanzania*)

MP Mbilinyi släppt ur arresten

Chademas Mbilinyi släpptes i lördags mot borgen efter att ha spenderat en dag i polisarresten. I sitt pressmeddelande insisterade han på att han hade informerat polisen om sitt offentliga möte såsom lagen föreskriver. (*Majira, Nipashe*)

12 juli 2011

MP:s kritiserar hälsoministeriet

Parlamentsledamöterna riktade igår hård kritik mot hälsoministeriet. MP:s från både oppositionen och CCM uttryckte missnöje under debatten om ministeriets budget för 2011/12. (*Mwananchi, Majira, Nipashe*)

13 juli 2011

Tunga löften av Zanzibarminister

Zanzibarregeringens budget för energi antogs igår efter en debatt rörande ägarskap i bränsle- och gasfrågor. Zanzibar prospekterar efter olja och som det är nu är olja en fråga för unionen, vilket de flesta zanzibarier ogillar. Energiminister Shamhuma förklarade att öarnas regering tänker lagstifta om att oljan och gasen ska ägas av zanzibarier. (*Mwananchi m.fl.*)

14 juli 2011

Kontroversielle Rostam Aziz går

MP Rostam Aziz (CCM) har avgått från alla sina politiska uppdrag för att koncentrera sig på sina privata affärer. Hans överraskande beslut att träda tillbaka efter 17 år i parlamentet möttes av protester från hans valkrets som nu troligen får återvända till valurnorna för att välja en annan representant. Aziz är knuten till flera skandaler inklusive förskingringarna från Bank of Tanzania och Richmondskandalen. (*Tanzania Daima, Mwananchi m.fl.*)

16 juli 2011

Pressen på energiministern ökas

Parlamentet ökar pressen på regeringen att anta en allomfattande energiplan som stopp för den pågående energikrisen. Utskottet för energi och mineraler plus oppositionen krävde att en nationell strategi skulle sättas ihop och genomföras. (*Nipashe, Mwananchi, Majira, Mtanzania m.fl.*)

19 juli 2011

Energibudgeten föll, PS avskedades?

Statssekreteraren i energiministeriet David Jairo har dragits in i en skandal på 1 miljard Sh som kan kosta honom jobbet. Premiärminister Pinda antydde i parlamentet igår att Jairo kan få sparken efter avslöjanden att han beordrat enheter under ministeriet att bidra med 50 miljoner Sh var för att underlätta att ministeriets budget för 2011/12 godkänns av parlamentet. Det betraktas som bevis på utförsök riktat mot parlamentsledamöter. (*Majira, Nipashe, Mwananchi, Habari Leo, Mtanzania, Tanzania Daima*)

20 juli 2011

Reaktioner på Jairoskandalen

”Hela regeringens rykte står på spel i denna Jairo-historia och om inte adekvata och snabba åtgärder vidtas för att säkra budgetprocessens trovärdighet kommer skandalen allvarligt färga av sig på årets budget,” varnade VD för Tanzania Citizens’ Information Bureau. VD för Sikika, en frivilligorganisation som arbetar för kvalitet i vården, sa att den här nya informationen från parlamentet antyder att mutor kan ha varit tradition sedan länge. (*Mwananchi, Majira, Tanzania Daima, Nipashe m.fl.*)

Nytt konstitutionsförslag

Regeringen har lagt ett förslag till ny konstitution i parlamentet. Förslaget har tagit hänsyn till några av intressenternas synpunkter. Bl.a. tillåts en diskussion om frågor som förut ansågs tabu. Den tidigare kontroversiella artikeln 9 tillåter nu diskussioner om presidentämbetet, unionsfrågor och andra tunga nationella frågor. I en kommentar till det nya förslaget anför professor Issa Shivji, expert på konstitutionella frågor, att nu måste förslaget bordläggas för att ge intressenter möjlig-

het till meningsfulla yttranden över förslaget inklusive nyheterna. (*MwanaHalisi*)

21 juli 2011

Krav på att betala radarpengar

Brittiska MP:s kräver att BAE Systems betalar Tanzania 29,5 miljoner £ (73,8 miljarder Sh) oavkortat och omedelbart – eller så stäms företaget. BAE, en brittisk försvarskoncern, accepterade för 16 månader sedan att betala denna summa som en del av en överenskommelse med det brittiska Serious Fraud Office (SFO). Tanzanias regering och UK har kommit överens om att deponera pengarna på ett konto hos Treasury till parlamentets förfogande. (*Tanzania Daima*)

23 juli 2011

Energiskandalen – MP hotad

MP Beatrice Shellukindo för Kilindi säger sig ha blivit mordhotad efter att ha anklagat energiministeriets statssekreterare Jairo för korruption. Hon har fått flera anonyma hot på sin mobiltelefon, samtidigt som många ringt och gratulerat. Hoten är polisanmälda. (*Mwananchi*)

Dubbelt medborgarskap möjligt

Tanzania kan komma att tillåta dubbelt medborgarskap redan från 2014 meddelade utrikesminister Bernard Membe i parlamentet, där det verkar finnas majoritet för förändringen. (*Mwananchi, Tanzania Daima, Habari Leo*)

26 juli 2011

Milliarder för att motverka matbrist

Regeringen har avsatt 17,6 miljarder Sh för att köpa 200 000 ton mat som skall motverka en förvärrad matbrist. Inköpen görs av National Food Reserve Agency (NFRA). Enligt de senaste rapporterna finns matbrist i ett 50-tal distrikt fördelade på 16 regioner. Enligt jordbruksminister Jumanne Maghembe skall NFRA köpa mat från områden med överskott för att lagra och sedan fördela till bristområden. (*Nipashe, Mtanzania, Mwananchi*)

28 juli 2011

Kikwete kondolerar Norge

President Kikwete har sänt kondoleanser till norske statsministern Jens Stoltenberg, med anledning av terrorattackerna i Oslo-området. (*Habari Leo*)

Jordbruksminister Maghembe planerar mot matbrist.

Korruption som hinder och maktmedel

Vi befinner oss i Babati, en ort cirka 17 mil söder om Arusha. Vi är här för att, genom intervjuer och observationer, samla in primärmaterial till grund för våra c-uppsatser. Syftet är att undersöka demokratiseringsprocessen i Tanzania ur ett lokalt perspektiv.

Trots att Tanzania har haft flerpartival sedan 1992 har det styrande partiet *Chama Cha Mapinduzi* (CCM) i stort sett varit ohotat av oppositionspartierna. Partiet präglas idag av korruption, maktfullkomlighet och arvet efter enpartieran mellan 1965 och 1992. År 1965 förklarade Tanzanias landsfader, Julius Nyerere, att landet skulle vara en enpartistat och knappt tio år senare hade partiet, som gick under namnet *TANU* (Tanganyika Africa National Union), blivit överlägset samtliga statliga och sociala institutioner. Även media kontrollerades av partiet. År 1977 förvandlades *TANU* till *Chama Cha Mapinduzi* (CCM) genom en sammanslagning av *TANU*, som kontrollerade fastlandet, och *Afro Shirazi Party* (ASP), som kontrollerade Zanzibar.

Enpartieran slut 1992

Slutet av enpartieran började närma sig 1985 när den tanzanska regeringens socialistiska politik inte längre var ekonomiskt hållbar. Vid Kalla Krigets slut började Nyerere, till följd av internationella påtryckningar, förespråka en övergång till ett flerpartisystem.

År 1992 återinfördes flerpartisystemet och sedan dess har landet upplevt fyra flerpartival vilka CCM har vunnit överlägset.

I senaste valet stärkte dock det största oppositionspartiet *Chama Cha Demokrasia na Maendeleo* (CHADEMA) sin ställning och många talar om att Tanzania nu har fått sitt första riktiga oppositionsparti.

CHADEMA avslöjar korruption

Under valet 2010 var CHADEMAs huvudagenda att berätta om korruptionen inom CCM. Och visst kan man säga att de lyckades få ut sitt budskap. Den vanligaste anledningen till varför de vi intervjuar säger sig ha röstat på CHADEMA är just de avslöjade korruptionsskandalerna inom CCM. CHADEMAs ledare, Dr Willibrod Slaa, har varit huvudpersonen

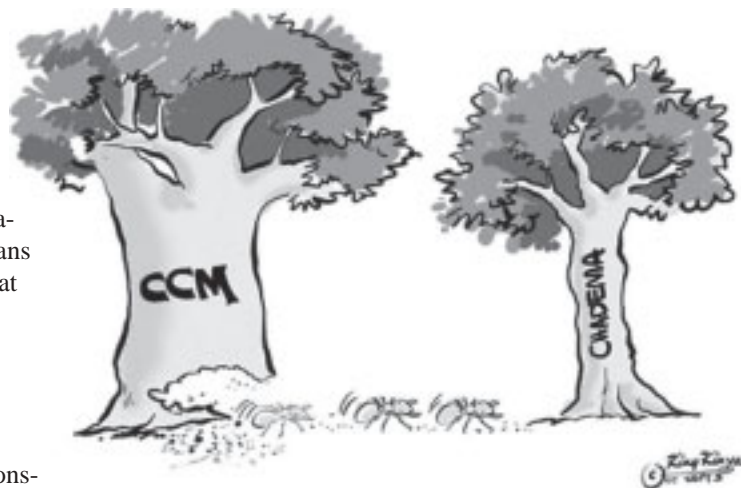
bakom avslöjandena av många av de stora korruptionsskandalerna vilket delvis förklarar hur han tillsammans med sitt parti har ökat i popularitet.

Representanter från CHADEMA beskriver dock även många hinder de som oppositionsparti kämpar för att övervinna. CCM:s relation till staten lyfts fram som det huvudsakliga hindret. Den nuvarande konstitutionen är ett av arven från enpartieran som fortsätter präglade dagens politik. Konstitutionen ger bland annat presidenten makten att utse medlemmarna i den nationella valkommittén. En representant från CCM erkänner att valresultatet måste gynna partiet, och att valresultaten ofta redovisas innan alla röster hunnit räknas.

År 2008 förändrades metoden för val av kandidater inom CCM. Förändringen genomfördes enligt partiet själv för att bredda demokratin och bekämpa korruption.

Även om många tanzanier tror att förändringen, åtminstone i viss mån, har bidragit till ökad demokrati, tycker de flesta att den faktiska skillnaden från den tidigare metoden är liten eftersom de avgörande besluten ändå fattas av partiets elit.

Enligt en tjänsteman från den tanzanska antikorrupsionsbyrån (the Prevention and Combating of Corruption Bureau, PCCB) tror ofta kandidater att de kan få röster genom att muta folk. Som hon ser det tar dock människor ofta emot mutor utan att ge sin röst i utbyte. Hon menar att detta beror på att människor idag jämfört med tidigare har större kunskaper om det politiska spelet. "Du kan inte muta en person med t-tröjor och kepsar", säger hon. En representant från CCM medger i en intervju att partiet fortfarande har

enorma problem med korruption, men tillägger att den nya metoden för val av kandidater har gjort det svårare att som kandidat muta sig fram i tävlingen. En lokal väljare berättar däremot att han anser att den nya metoden är mycket korrupt och att det är omöjligt att vinna om man inte har tillräckligt med pengar. Han menar att korruptionen inom partiet kommer att innebära slutet för CCM.

Band till CCM och TANU allt svagare

De känslomässiga band många äldre tanzanier har till CCM existerar inte bland den yngre befolkningen. För de unga människor vi intervjuar representerar CCM maktfullkomlighet, stagnation och korruption, medan oppositionen representerar förändring, modernitet och utökade sociala och ekonomiska rättigheter.

De representanter från CHADEMA vi talar med anser att demokratin i Tanzania är ett spel för galleriet; för resten av världen. Trots detta är majoriteten av de vi intervjuar hoppfulla, de anser att demokratin i landet har ökat de senaste åren och att människors medvetenhet om sina rättigheter har ökat markant. Den tanzanska politiken utgörs av ett flerpartisystem med flera stora hinder. Det finns dock anledning att tro att situationen långsamt förändras till det bättre.

Moa Lindkvist och Kristofer Duarte

eLearning

Elieshi Lema och John Kilaka

Den 23 maj reste jag till Dar es Salaam. Det var min tredje Tanzaniaresa under de senaste två åren. Den här gången skulle jag besöka konferensen *eLearning Africa* som i år hölls i Dar es Salaam, träffa författaren och förläggaren Elieshi Lema samt konstnären och sagoberättaren John Kilaka som jag hade lärt känna på bokmässan i Göteborg 2010.

Författarfondens resebidrag hade gjort min resa möjlig. Ingenting var riktigt bestämt, allt jag visste var att jag skulle göra en research för kommande böcker och samla material för mina bilder och barnboksillustrationer. Men jag hade fått Elieshis vänliga inbjudan samt orden "Dont worry" i hennes senaste mejl och det gjorde mig lugn.

När jag kom fram till flygplatsen i Dar es Salaam tog jag en taxi till förlagshuset och träffade Elieshi Lema. Vi drack te, jag hälsade från alla våra svenska vänner och då sa Elieshi: –Berätta nu vad du vill göra här. Efter att jag hade berättat föreslog Elieshi att jag skulle bo hos henne där jag hade möjlighet att arbeta ifred.

eLearning conference Africa 2011

Två dagar senare började konferensen. Jag hade inte anmält mig på nätet som man skulle göra. För deltagare som kom från länder utanför Afrika skulle det kosta ca 5 000 kronor och det hade jag verkligen inte råd med. *Mlimani City Conference Centre* låg på vägen till Elieshis förlag. Hon släppte av mig och sa: –Jag är säker på att du kommer in, att de vill kommunicera med dig. Jag hämtar dig ikväll. Och så skildes vi åt.

Jag ställde mig i den långa kön till säkerhetskontrollen, sedan kom kön till incheckningen och efter två timmar och många trevliga samtal med konferensens personal fick jag ett presskort. Författarförbundets medlemskort och visitkortet med Elieshis förlagsadress öppnade dörren för mig.

–Oh, Tanzanian books, welcome! sa polisen som kontrollerade bagaget vid nästa incheckning då han såg mitt deltagarkort och förlagsnamnet *E&D Vision Publishing*.

Konferensen hade totalt 1 702 deltagare från mer än 90 länder från hela världen, de flesta från Afrika. I år var det alltså Tanzania som var värd för konferensen.

Det var den sjätte *eLearning Africa*-konferensen, kontinentens ledande händelse för ICT-baserad utbildning (Information and Communication Technology). 322 talare från 57 länder delade med sig av sina praktiska erfarenheter och sina idéer i 65 parallella sessioner. Det fanns ett enormt urval av föreläsningar och möjligheter till möten och en mycket intressant utställning där olika företagare presenterade sina produkter. Här är några exempel på intressanta föreläsningar:

Spider från Sverige: Det fanns en talare från Sverige, **Paula Uimonen** som representerade Spider från Stockholms universitet. Hennes presentation fokuserade särskilt på hur verkligheten av det digitala lärandet i Tanzania har utvecklats. Paula undersöker effekten av Facebook i Tanzania och det var också hennes tema på konferensen: Hur Facebook reflekterar den Tanzaniska kulturella identiteten och dess tonvikt på gemenskap (pamoja).

Skydd för barn mot övergrepp: **Olga Makhubela-Nkondo** från *University of South Africa*, talade om hälsa, utbildning och framförallt om skydd av barn från övergrepp och visade olika kostnadseffektiva tekniska förebyggande medel och åtgärder. De här säkerhetssystemen kan användas överallt: hemma, i skola, i kyrka, på lekplatsen – var som helst. Det finns ett hopp om att de här förebyggande och skyddande medlen (olika små larm och apparaturer som barnen ska bära på kroppen) ska användas och skydda barnen från övergrepp och genom det också för HIV. Olga Makhubela-Nkondo presenterade forskningsrapporten som den Demokratiska Omvårdnadsorganisationen i Sydafrika hade gjort.

Learning with Grandma: **Valerie Wood-Gaiger** från Storbritannien, berättade

om mor- och farmödrarnas centrala roll i den afrikanska kulturen. Genom den nya tekniken är faran stor att de äldre tappas kontakten till den yngre generationen. Hennes idé är att de äldre ska lära sig av de yngre, av barnen och barnbarnen. Hon och hennes organisation har redan spridit idén till ett antal länder

Digitalt berättande: **Arndt Bubenzer** och **Dennis Josef Mazali** talade om interaktivt berättande som levereras via mobiltelefonen. Man pratade mycket om tekniken och hur det hela fungerade med enkla mobiltelefoner ute i byarna. Målgruppen finns inom hälsovården och i olika utbildningsområden. För lärande på arbetsplatsen krävs olika strategier. Man utvecklade berättelser med "flervalsföreläsningar" som var relevanta för lyssnaren. Man började med en utgångssituation och kunde sedan välja olika händelseförlopp (liksom rollspel) och därigenom se konsekvensen av sina val i olika situationer. På det viset hoppas man att användaren lär sig att ändra sitt beteende och får möjligheten att utvecklas. Berättelserna finns på olika stamspråk, dialekter och också anpassad till olika kulturer.

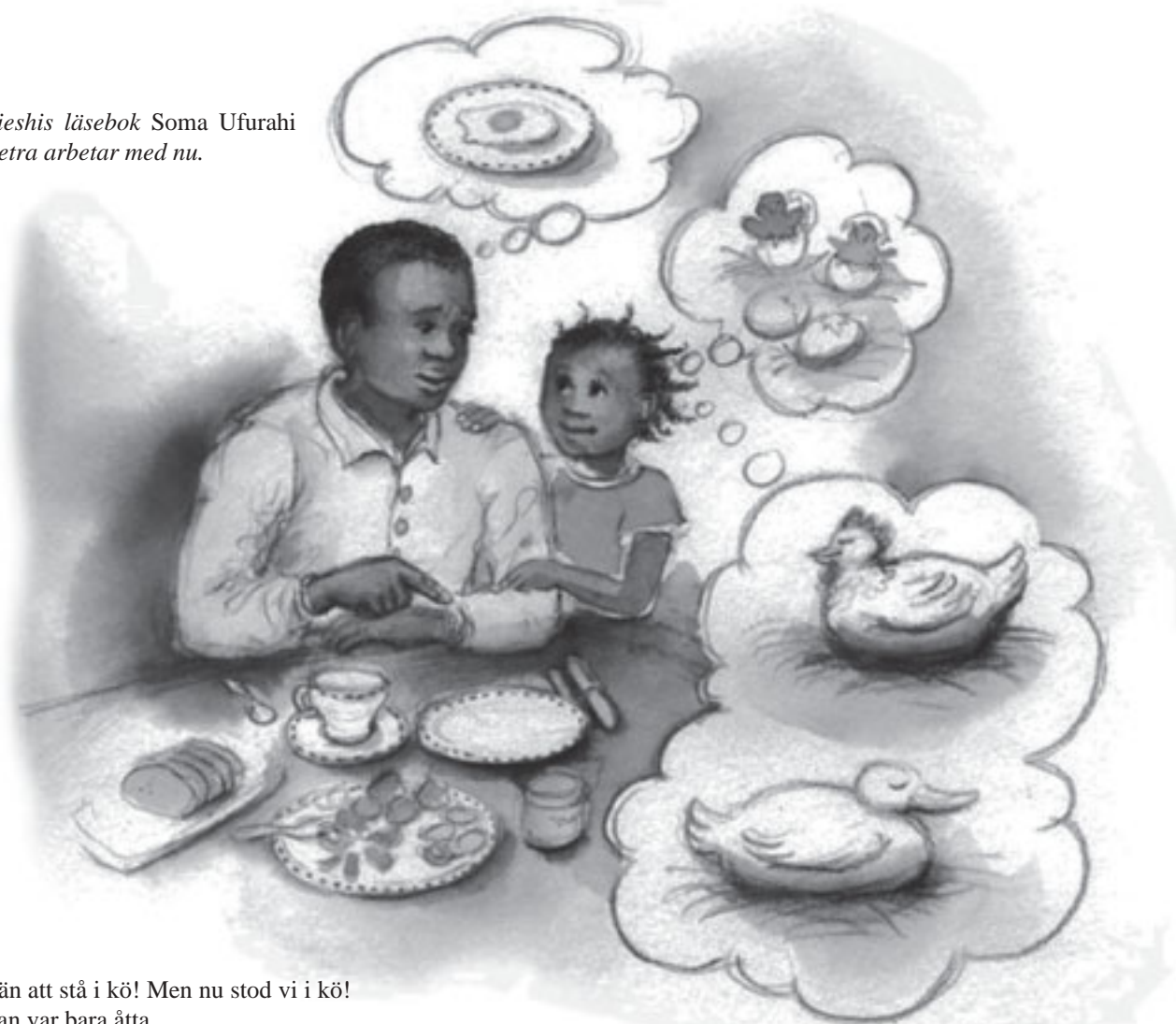
Hela konferensen handlade om teknik på hög nivå samtidigt som det var elavbrott flera timmar om dagen. Generatorerna jobbade för fullt! Men trots de ständiga elavbrotten fungerar informationstekniken – tack vare mobiltelefoni som är oberoende av elnätet! Mobilen används för penningöverföring ute på landsbygden, i undervisning, inom hälsovården och för att hämta in all sorts information.

Elieshi Lema

På kvällarna efter konferensen kom Elieshi och hämtade mig när hon var på väg hem från förlaget. Trafiken i Dar es Salaam är en katastrof. Elieshi brukar arbeta till klockan halv tio för att slippa trafikköerna. Hellre

Ur *Elieshis läsebok* Soma Ufurahi som Petra arbetar med nu.

jobba än att stå i kö! Men nu stod vi i kö! Klockan var bara åtta.

En kort bilresa kan ta upp till flera timmar om man åker på fel tid. Köerna verkar vara oändliga. Unga pojkar och män tågar längs bilarna och säljer allt man kan tänka sig: antenner, frukt, leksaker, verktyg och annat. En pojke sålde halvmeterlånga knivar. Det kändes lite obehagligt. De här ungdomarna kallas för *machingas*.

En pojke som sålde kex började samtala varmt och innerligt med Elieshi.

–Känner du honom? Frågade jag.

Det visade sig att han var ett av barnen eller ungdomarna som hon hade intervjuat och skrivit om i sin senast bok *In the belly of Dar es Salaam*.

–Jag har gjord research under en längre tid, pratat med dem och intervjuat ungdomarna jag träffade. Alla barn i boken finns i verklighet: Sara, Mansa från Kibaha, Ali från Lushota och Kaleb från Mtwara.

Boken berör många frågor: fattigdom, det dåliga utbildningssystemet, övergåendet av barn, övergrepp mot barn, ungdomsarbetslöshet och framförallt ungdomarnas kamp för att överleva. Boken *In the belly of Dar es Salaam* har fått ett pris, *Burt Award*.

Nu fick jag träffa en av ungdomarna som jag hade läst om på natten, skyddad av mitt myggnät i skenet av en av de grö-

na solcellslamporna från IKEA som jag hade tagit med mig som present. Det var en mycket uppskattad present. Det var elavbrott i timmar och så gott som varje dag. Men solen sken. Den energikällan kunde man lita på!

Vid kvällsmaten pratade vi om dagens föreläsningar och diskuterade och jämförde situationen i Sverige och Tanzania. Jag visade material och en bok med terapeutiskt syfte som används av BUP (barn- och ungdomspsykiatri) i Sverige när det handlar om övergrepp på barn. Och så började vi planera, skissa och skriva ett utkast för en "live skill"-bok om denna aspekt, att skydda ungdomar för övergrepp.

I skrivandets stund kommer Unesco ut med en rapport från Dar es Salaam om barnens och ungdomarnas sexuella utsatthet. Tanzania är det första landet som har modet att avslöja den fulla omfattningen av barnmisshandel bland pojkar och flickor, säger Andy Brooks från Unicef.

Nästan en tredjedel av Tanzanias flickor utsätts för sexuellt våld innan de fyller 18 år. Siffran bland pojkar är 13 %. Studien beskrivs av Unicef som den mest genomgående i ämnet.

Studien publicerades på tisdagen den 9 augusti i Dar es Salaam.

John Kilaka

Elieshi Lema och John Kilaka hade träffats på bokmässan i Göteborg 2010 där de deltog i ett antal program och presenterade sina böcker. Temat för året var Afrika. Det var första gången de möttes, men det de inte förstod då var att de nästan bodde gran- nar med varandra i stadsdelen Kimara i Dar es Salaam. Nu kom ibland John och hälsade på hemma hos Elieshi. Han spelade in sin berättelse *Förtrollad frukt* med hjälp av en *recorderPen* eller så gjorde vi utflykter och olika studiebesök i Dar es Salaam.

Jag och John Kilaka hade även träffats på bokmässan i Göteborg 2010. Där presenterade jag min nya bilderbok *Karibu, välkomna till min by* och bara en månad senare träffade jag John Kilaka igen i i

i Moshi nära Kilimanjaro. Jag hade varit där på uppdrag av föreningen PiL (Partnership in Learning) som stödjer utbildningen för kvinnor. Tillsammans med Kenneth Fjällborg som är kurator för HIV-patienter på Karolinska Sjukhuset i Stockholm gjorde vi uppföljningsbesök och mötte kvinnogrupper och deras projekt i de olika byarna.

Därefter besökte vi tillsammans med John Kilaka *primary school* i Kiwilla nära Moshi där Spånga församling bygger ett skolbibliotek och MOKICCOs barnhem i Marangu där vi visade våra bilderböcker och där John berättade sina sagor och målade tillsammans med barnen.

Under samma resa besökte jag också några förskolor i Chekereni i Moshi-området där jag läste min nya bilderbok och visade bilderna som handlar om barnens egen miljö. Året innan, i september 2009, under min första Tanzaniaresa hade jag besökt *Ushirika wa Neema* där montessorilärare utbildas och jag träffade även barnen i förskolorna för första gången. Lärarna, deras pedagogik och barnens engagemang hade gjort ett djupt intryck

på mig. Men där fanns inga böcker och inga bilder. Barnens intresse var stort när jag läste mina sagor och visade bilderna och då bestämde jag mig att göra en bilderbok, *Karibu, välkomna till min by* som handlar om de här barnens egen miljö.

När jag nu i maj 2011 kommer till Dar es Salaam lärde jag känna en helt annan sida av Tanzania, storstaden. John Kilaka visade mig bymuseet som är en tanzanisk version av Stockholms Skansen. Här hade han arbetat under många år och vi träffade många av hans gamla vänner. Vi besökte TingaTinga-kollektivet där jag köpte tavlor som jag knappt fick in i väskan. Även här träffade vi gamla vänner, arbetskamrater och lärare till John. I Makonde village där några av Tanzanias bästa skulptörer tillverkar sina skulpturer fick jag själv prova på. Vi åkte motorcykel *pikipiki*, buss *dala dala* och i stan minitaxi *bajaje*, besökte fiskmarknaden där det är auktion varje dag och mycket mer. Med jämna mellanrum fick John SMS och samtal från t.ex. Kanada där han ska ha en utställning i december i år och från sina kontakter och vänner i Berlin, München och Stockholm.

Nu har jag ett bra och framförallt aktuellt fotomaterial för framtida bilder och illustrationer.

En ny form av samarbete

Min resa till Dar es Salaam startade med konferensen *eLearning Africa* där jag lärde mig om nya tekniska användningsområden. Elieshi och jag har börjat samarbeta. Nu när jag är hemma i Stockholm igen använder vi oss både av den nya tekniken och av den gamla. Jag gör böcker tillsammans med en författare på andra sidan jordklotet. Vi lär oss av varandra. Jag lär mig om kulturen och hur jag delvis kan anpassa bilderna till det som redan finns. Samtidigt förnyar jag min stil och försöker arbeta nyskapande, men jag tar bara ett steg i taget. Jag skickar mina skisser per mejl och får Elieshis kommentarer tillbaka innan jag gör originalen som jag sedan sänder på CD med den vanliga posten. Det hela känns som en privatkurs för oss båda, det är ett sant *Partnership in Learning*.

Petra Szabo

www.petraszabo.se

Midssommarfest i ambassadträdgården

Midssommardagen den 26 juni arrangerade Kilimanjaro Club och ambassaden fest i ambassadträdgården Näsby allé 6 i Täby.

Där fanns mycket mat och dryck, musik och lekar för barnen.

På festen lades grunden till *Tanzaniska Riksförbundet Sverige*. Förbundet är tänkt att vara en paraplyorganisation för de olika föreningar för i första hand tanzanier som finns i Sverige. "Att samordna, stödja och presentera medlemsföreningarnas arbete" enligt norsk förebild.

Seynab Haji från Uppsala är interimsoordförande.

LA

Foto: Bakari Ally

Viptältet i ambassadträdgården. Tältet kom väl till pass när det kom lite regn som det ofta gör på midsommar.

Ambassadör Muhammed Mwinyi Haji Mzale och Seynab Haji i talartagen. Bland annat presenterades den nya paraplyorganisation för tanzaniaföreningar som Seynab är interimsoordförande för.

Ambassadör Muhammed Mwinyi Haji Mzale till höger och Mzee Muhammed Khamis i förtroligt samtal.

Gatubarnsseminarium i Bukoba

Det är sällan världen känns så hård och orättvis som när man sitter på en bakgata i de fattigaste delarna av Bukoba med en stor grupp gatubarn. Alla med olika bakgrund och anledningar som gjort att de hamnat där. Vissa är nykomna, andra har bott länge på gatan.

Varje fredag ordnar *Tumainiprojektet* ett öppet café för barn som bor på gatan. Barnen samlas i en ring och börjar med att presentera sig och får sedan berätta om sina erfarenheter och svårigheter. De får även information om sina rättigheter och möjligheten att få komma till *Tumaini Children's center*. Efter seminariet bjuds de på mat. Just denna fredag kom det cirka 25 gatubarn; alla pojkar utom två. Vissa berättar att de förlorat sina föräldrar och att de inte har någon annanstans att ta vägen. Andra säger att de har föräldrar, men att dessa är så alkoholiserade att de inte kan ta hand om dem. De flesta av barnen sysselsätter sig med olika småjobb, som att sälja bananer, bära väskor eller samla in och sälja plåt. Om de har tur kan de få ihop 2000 tsh (ca 8 kr) på en dag vilket räcker till mat men inget annat. Det är ett hårt liv på gatan, flera av pojkarna berättar att de varit sjuka, ofta är hungriga och att de ibland blir bortjagade och slagna av polisen. Vi får även höra att det förekommer en del övergrepp då unga pojkar blir våldtagna av äldre pojkar.

Derek, en nykomling på gatan

Några dagar tidigare hade vi sett en liten pojke med trasiga kläder komma gående mot centrum av staden med ett stort knyte på ryggen. Vi stannade bilen, men han var för rädd för att våga prata med oss. Fältarbetaren Michael sa att det var en nykomling och att vi med säkerhet skulle hitta honom igen. Mycket riktigt sitter pojken där på mötet bland de andra barnen. Han är där tillsammans med sin bror. Båda pojkarna är i 10-års åldern. De berättar att deras pappa är död och att mamman har lämnat dem hos deras morbror. Morbrodern klarar inte av att ta hand om dem så därför går de in till staden varje dag för att försöka få ihop lite pengar till mat. Personalen säger att det troligen bara är en tidsfråga innan pojkarna bor permanent på gatan och de är glada att de kommit till mötet så att de kan få möjlighet att fånga upp dem på ett tidigt stadium.

Gatuseminarier fångar upp

Genom dessa gatuseminarier kan *Tumaini Children's center* informera om sin verk-

samhet. När ett nytt barn kommer till centret försöker personalen ta reda på fullständigt namn, varifrån barnet kommer och om barnet vet någonting om sina släktingar. Utifrån den informationen försöker man hitta föräldrar eller någon annan släkting som kan hjälpa till innan möjligheten med fosterföräldrar utreds. En viktig parameter är att det ska finnas möjlighet för fortsatt skolgång för barnen när de lämnar projektet då utbildning är barnens chans att skapa sig ett bättre liv. Många av barnen är svårt traumatiserade och hjälps av personalen med stödsamtal och rådgivning. Även den fysiska hälsan bedöms och vid behov tar personalen med barnen till läkare. Under tiden barnen är hos Tumaini får de inte bara omvårdnad och stöd utan mat, husrum och skolgång. De bor på två gårdar som ligger några kilometer väster om Bukoba och alla förväntas hjälpa till med de dagliga sysslorna. Genom att barnen hjälper till på gårdarna lär de sig att bruka jorden vilket utöver skolgången är en viktig kunskap.

Återförening med familjen mål

Det bor cirka 65 barn på gårdarna när vi besöker projektet i början av juli. De flesta är barn mellan 8–18 år och även om projektet drivs av lutherska kyrkan i Bukoba är barn av alla religioner välkomna. Vissa är nykomlingar medan andra har varit där en längre tid. Målet är alltid att barnen ska kunna återförenas med sina familjer, men ibland är det svårt då det inte alltid finns någon att återförenas med. Gemensamt för alla barn som vi träffar är att de känner tacksamhet och förtroende för personalens hårda arbete. För många blir Tumaini som en alldeles speciell familj.

Svetan stöttar Tumaini projektet genom att söka bidrag från Forum Syd vilket har beviljats till och med 2012.

Vill du hjälpa till att stötta projektet kan du sätta in pengar på Bukobahjälpens **BG 5405-3723**.

Fältarbetaren Michael och några av barnen som kom till mötet.

Text och foto:
Helena Stigsson och Eva Åberg

Storfamiljen åter till Tanzania efter 40 år!

Vi bodde i Tanzania i början på 70-talet. Det var en tid vi minns med glädje. Det fanns stora förhoppningar om landets utveckling och alla var entusiastiska. President Nyerere var landsfader och ingav hopp om en ljusare framtid... Och alla trender pekade bara uppåt!

Mikael föddes 1971 på *Aga Kahn Hospital* i Dar es Salaam. Daniel och Jeanette har sina första minnen från Tanzania-åren. Förväntningarna var stora och glädjen likaså när dagen var inne för vår avresa 21 dec 2010 (25 minusgrader i Stockholm).

Den ovanligt kalla vintern har ställt till oreda i flygtrafiken med förseningar och inställda plan och vi var lite oroliga för detta men vi kom iväg endast med en timmes försening.

14 resenärer, våra tre barn och sju barnbarn samt min syster Gertrud och hennes son Anders med fru och två barn träffas på Arlanda i den tidiga morgonstunden för att äntra KLM-planet till Amsterdam och vidare befordran till Arusha där safarin skulle börja. Lennart och Mikael med familj avstod från safarin och skulle komma en vecka senare.

Arusha

När vi steg av planet i Arusha möttes vi av ljumma vindar, lite regn, myllret av folk som alla ville hjälpa oss med bagaget, alla ljud som vi kände så väl igen och doften av alla växter. Jeanette som var fem år då vi lämnade Tanzania sa att de här dofterna kommer jag ihåg!

Våra guider Michael och George som skulle följa oss på hela safarin stod och väntade med två Landrovers och tog oss till Snow Crest Hotel lite utanför Arusha. Det kändes tryggt!

Hotellet var modernt och märkligt byggt. Några av oss hade problem med att hitta våra rum och gick fel hela tiden i labyrinten. Byggnaden var ordentligt inhägnad och en lång och ståtligt klädd vakt såg till att vi inte gick för långt utanför hotellets område.

Här hade vi Bed and Breakfast och vi blev upppassade som kungar. Maten var underbart god, till frukost fantastiska omeletter, färsk frukt och juicer.

Morgonen den första dagen kom George och Michael och hämtade oss efter att vi fått en kort briefing av researrangören.

Vi startade med en tur genom Arusha. Mycket trafik, bilar, fotgängare, kärror, hundar och cyklister i en enda röra tycktes det oss. Vi åkte bl.a. förbi avfarten till Rwandatribunalens lokaler, vi såg skyltar vid vägen om barnhem. Aids och malaria har skördat många offer i Tanzania och många barn har blivit föräldralösa och för ofta ett hårt liv på gatorna.

Färden fortsatte sedan 8 km ut från Arusha till en trevlig by. En av de boende

Jonathan, 11 år fick många små beundrare på vägen och lärde sig att säga "Ninapenda kuchesa mpira." Han blev också inbjuden att spela fotboll med några pojkar som lindat ihop trasor till en hård klut. Vi lämnade några fotbollar till glädje för barnen där. Vi fick vara med om hur kaffebönor plockades, rostades, maldes/stöttes och kokades till en god dryck. Vi åt lunch i den fina trädgården, god soppa och underbar färsk ananas.

Langi Langi Beach Bungalows

i byn tog oss med på en lång promenad. Det var en fin vandring genom kaffeplantager och vetefält. Vi gick uppåt hela tiden, det hade regnat och var inte helt lättgången. Det var vackert och bördigt, där växte majs, kål, bananer, avokado och passionsfrukt.

Vi fick titta in i hyddan där en av fruarna visade oss runt. En särskild avdelning för deras ko och kalv fanns inne i hyddan. Ett litet fönster för ljusinsläpp. Mannen som hade sex fruar ansågs vara mycket rik. Massajerna har många ritualer och de fortsätter att göra motstånd mot det moderna samhället. Vi såg många unga män som vandrade omkring vitmålade i ansiktet och som efter initieringen måste klara sig på egen hand – det stora mandomspövet är att döda ett lejon .

Toaletten var ett hål i golvet som kändes lite ovant att besöka men nöden har ingen lag och vi vande oss alla.

Tillbaka till Snow Crest hotell för middag och övernattnings.

Överallt blir vi uppmärksammade, det är ovanligt med västerlänningar som reser med en så stor familj!

Safarin

Det är vår första riktiga safaridag. Vi ska till *Lake Manyara national park* mest känd för oss genom att där finns lejon som vilar i träden. Vi ser lejon i träden men vi ser också så mycket mer än vi någonsin kunde tänka oss. Vi kommer så nära elefanter med små ungar. De går

rakt framför bilen i fullständig harmoni och utan att låta sig störas av oss.

När takluckan på Landrovern öppnas blir det trängsel ty vi är alla alerta och nyfikna. Vi ser zebror i massor, apor, giraffer, gnuer, med kamerorna i högsta beredskap. Våra guider är mycket informativa och kunniga vi får lära oss mycket t.ex. att inte en enda zebra har likadana ränder.

Vi njuter av färger, dofter, ljud och regnskurar som känns uppfriskande, men ibland blir det slirigt för våra Landrovers att ta sig fram, vägarna blir mycket leriga och hala.

Vid ett tillfälle efter ett häftigt regn blev vi verkligen rädda, vi skulle över ett litet vattendrag där hade redan en Landrover kört fast och stod på snedden. Våra fantastiska chaufförer kunde ta sig genom vattendraget och vi kom över. Gissa om vi klappade i händerna!

Julafton tillbringade vi i Olduvai där 3

helt platt utan ett enda träd, runt om oss betar gnuer, zebror och antiloper så långt ögat kan nå. Tack vare guidernas skicklighet fick vi se alla "big five" (lejon, noshörning, leopard, elefant och buffel). Savannen tycks oändlig, och himmel och jord möts. Det är så otroligt vackert! Vad den planerade nya asfalterade vägen genom norra Serengeti kan då för konsekvenser på djurbeståndet vågar jag inte ens tänka på.

Julaftonsmiddagen på lodgen var litet extra men vi var alla trötta och letade oss i den svarta natten tillbaka till våra tält. Det var verkligen svart och ute hördes alla de afrikanska ljuden av fåglar, cikador, och kanske bufflar?

Badsemester på Zanzibar

Safarin varade i fem oförglömliga dagar där alla från den yngsta till den äldsta fick sitt lystmäte av djur och natur. Andra hälften av resan tillbringades på

här laget ganska trötta och illamående efter den något guppiga färden.

Vi blev glatt överraskade när vi såg hotellet, helt underbart beläget nästan ute i havet. Alla hade vi rum med altaner mot havet, som brusar ständigt, nu har det även börjat "brusa litet" i våra magar och vi är glada över närheten till toaletter.

Varje morgon tar vi ett ljuvligt dopp i Indiska Oceanen, plockar snäckor på stranden och mår som prinsar och prinsessor. Barnen föredrar bad i hotellets pool, där de simmar, dyker, hoppar och stortrivs.

Följande dag vid lunchtid anländer resten av vår grupp. De berättar om en mardrömsliknande resa där ingenting hade fungerat och anländer mer än ett dygn försenade. Nu är allt tråkigt glömt och vi har underbara dagar att minnas.

På nyårsafton bjuder hotellet på sitt bästa. En stor buffé dukas upp, frukter och grönsaker.

Hotellet smyckas med blommor och blad. Efter den fantastiska solnedgången ser vi nyårsfyrverkerier vid horisonten.

En eftermiddag går några av oss till den närbelägna skolan för att tala med rektorn. Han berättar, och vi ser också att skolrummet saknar stolar och bord och barnen får sitta på golvet. Man går antingen för- eller eftermiddag i skolan. Vi uppfattar att engelska är det första undervisningsspråket trots påbudet om att swahili skall vara så, och man har heller inte lärare som kan engelska tillräckligt bra.

När vi går genom byn hörs glada barnröster och vi ser barn som leker runt sina hyddor medan de vuxna står i närheten eller sysslar med något. Här är det som kan tyckas torftigt, men samtidigt finns en trygghet för barnen. De ser de vuxna och vad de gör, något som inte är helt självklart hos oss i Sverige.

Efter sju dagar lämnar vi Langi Langi Beach och Zanzibar med färjan från Stone Town till Dar es Salaam. Mycket hett i Stone Town och ett myller av folk i hamnen. Vi befarar att det ska bli problem att komma ombord men det visar sig att en representant från reseföretaget finns på plats och vi blir lotsade hela vägen och får hjälp med pass, biljetter och sittplatser på övre däck. Här träffar vi Marianne Nilsson Wallin som driver affären "Just Africa" i Stone Town. Vi får sällskap på färjan och det är roligt att höra om allt hon gjort under de 40 år som vi inte har haft kontakt.

Det är vackert att möta Dar es Salaam från havssidan. Många nya silhuetter, i

miljoner gamla spår efter de första människorna hittats och där utforskningen fortsätter. Vi fick information av en kunnig guide på det lilla museet som fanns där.

Vi åkte vidare till Ngorongorokratern och stannade på vägen i en traditionell massajby, mycket turistisk. Vi fick dansa med de vackra massajerna, besöka deras hyddor och den lilla förskolan, där barnen stolta läste engelska alfabetet för oss från griffeltavlan. I Ngorongoro såg vi den svarta noshörningen som bara finns där. Vi såg också hyenor och schakaler.

Efter detta besök for vi till Serengeti som är den största nationalparken med massor av djur.

Gnuhjordarna i Serengeti är världens största ansamling av djur. Landskapet är

Zanzibar där de övriga fem resenärerna tillstötte.

Efter en tidig frukost får vi en sista gång se djuren i Lake Manyara-parken innan det är dags att återvända till Arusha för att ta flyget till Zanzibar.

Vi blir sena till Kilimanjaro flygplats och kommer för sent till incheckningen. Kom iväg på sena eftermiddagen men hade ändå tur, vi fick se Kilimanjaro väldigt klart. Det är någon mening med allt sa Jeanette.

På flygplatsen i Zanzibar blev vi hämtade av en representant för Easy Travel, som med en stor buss tog oss till Langi Langi Beach Bungalows på norra sidan av den mytomspunna ön.

Resan tog en timme det var kolsvart och mycket trafik! Barnen var vid det

Tingatinga-utställning på Just Africa

Just Africa vid Slussen i Stockholm visar under perioden 3–28 september 2011 en utställning med ett 70-tal Tingatinga-målningar.

Utställningen arrangeras av Marianne Nilsson-Wallin som känt och behållit kontakten med Tingatinga-måleriet sedan starten. Marianne har tidigare arrangerat flera utställningar i Sverige med Tingatingamålningar.

Målningarna på utställningen är nya målningar av konstnärer från Tingatinga Cooperative Society i Dar es Salaam. Daudi och Martina Tingatinga, Edward Tingatingas son och dotter är tillsammans med 20 andra konstnärer representerade på utställningen.

Ulrika Lång till Palmecenter

Ulrika Lång tillträder som ny operativ chef på Olof Palmes Internationella Center i Stockholm fr.o.m. 15 juni. Hon kommer närmast från en tjänst som biträdande biståndschef vid svenska ambassaden i Dar es Salaam.

Palmecentret

Precision Airs ekonomi skakar

Det snabbväxande Precision Air som numera är det dominerande flygföretaget i Tanzania, hotas av konkurs av det tyska Flair Aviation som har leasat ett MSN 379 flygplan till Precision Air. Planet lämnades åter i december när kontraktet gick ut men räkningen är fortfarande inte betald. Precision Air startade i Arusha med ett litet besprutningsplan som i mellanåt flög passagerare. Man expanderade snabbt och växte om det statliga Air Tanzania. År 2003 köpte Kenya Ariways 49 % av aktierna. Sju nya passagerarflygplan beställdes 2006 från Frankrike, det sista levererades i juli 2010.

East African 2011-02-07

Dowanskadestånd het potatis

Kigoma South MP David Kafulila hotar med misstroendevotum om regeringen betalar Dowan Holdings för kontrakts-

brott. Saken måste diskuteras i parlamentet först. "Varifrån kommer brådskan att betala Dowans för kontraktsbrott när vi har lärare och EA-pensionärer som kräver sina pengar?"

Sent förra året ålade den internationella handelskammaren, ICC, Tanesco att kompensera Dowan för kontraktsbrott.

President Kikwete klargjorde sin ståndpunkt i frågan under ett tal i Jamhuristadion vid firandet 34-årsdagen av det regerande CCM-partiet. Han sade att regeringen kommer att följa ICC:s utslag men kommer att överklaga för att spara skattebetalarnas pengar. Han förklarade också att han inte har några som helst kopplingar till Dowan.

Daily Nation 2010-12-17 and Daily Citizen 2011-02-06

Skattemyndigheter samarbetar

Skattemyndigheterna i fem afrikanska länder kommer nu att granska bryggerigiganten SABMiller, som bland annat för ölmärken som Grolsch och Pilsner Urquell, efter uppgifter från ActionAid om att företaget ägnar sig åt skatteflykt.

Genom att slussa stora summor pengar till skatteparadis smiter SABMiller från att betala skatt i flera afrikanska länder. Enligt ActionAids beräkningar handlar det om miljontals kronor som dessa utvecklingsländer förlorar varje år.

De afrikanska skattemyndigheterna kommer att samordna den banbrytande undersökningen av bolagets strategier för internprissättning i Sydafrika, Ghana, Zambia, Tanzania och Mauritius.

–Detta är ett lovvärt initiativ när skattemyndigheterna samordnar sin granskning av skatteflykten som multinationella företag ägnar sig åt i fattiga länder, säger Martin Hearson, skatteexpert på ActionAid International.

–Varje år undviker storföretagen att betala miljarder dollar i skatt i fattiga länder. Det är enorma belopp som skulle behövas och kunna förändra hälso- och utbildningstjänster för miljontals människor. Konsekvensen av att företagen på det här sättet utnyttjar internationella kryphål för att minimera sin skatt är att andra får betala priset.

Det var i november förra året som ActionAid släppte rapporten *Sista beställ-*

i byggnader och husfasader gör att jag inte känner igen mig.

På kajen väntar en av oss beställd taxi. Vi ska nu försöka hitta vår forna bostad på Mnara road. Att ta sig fram i Dar es Salaam i allmänhet och Ocean Road i synnerhet på eftermiddagen med bil visar sig vara en svår sak. Otroligt mycket trafik som mest stod stilla och det börjar skymma. Förgäves letar vi men hittar inte rätt, trots att vi är i rätt område.

Många av husen är nu omgärdade av höga staket. Vi kände igen oss men ändå inte riktigt!

På ett par ställen lyckas vi komma in för att titta lite närmare men vi hittade inte vårt hus.

Stor besvikelse! Vi stannar dock vid Aga Kahn hospital där Mikael föddes. Mycket har förstås förändrats där men vi kände igen oss trots att ett stort nytt sjukhus byggts framför "vårt" gamla.

Efter denna svettiga färd var det dags att fortsätta till flygplatsen. Planet gick sent och via Amsterdam var vi hemma igen på förmiddagen den 7 januari 2011.

40 år sedan sist

Vad har då hänt i Tanzania på 40 år? Har de förväntningar som vi hade då materialiserats. Kanske, kanske inte. Den glädje och vänlighet man möter överallt man kommer, känner jag igen sedan förr. Jag ser vidare en helt ny dynamik i landet som inte fanns när vi bodde där. Mycket mer affärsverksamhet och aktivitet. Mobilerna har kommit och fått minst samma genomslag som i Sverige. Men jag ser också samma fattigdom runt om och som sagt skolan saknar fortfarande det mest elementära för att fungera. Jag tror nog att Nyerere hade tänkt sig något mer än vad som hittills har skett.

Det har varit en oförglömlig resa och allting har fungerat så väl både från researrangörens sida och för oss alla deltagare. En upplevelse att komma tillbaka till den plats som för alltid ligger i mitt hjärta. Jag längtar redan tillbaka!

Monica Wohlgemuth

ningen som kartlägger hur SABMiller på ett sinnrikt sätt undviker att betala skatt i ett antal afrikanska länder.

20 000 insamlade glasögon

I december månad förra året genomförde Lions Sverige en riksomfattande insamling av begagnade glasögon i samarbete med optikkedjan Specsavers. Syftet med kampanjen var att förse utvecklingsländer med synhjälpmedel och professionell synvård. Nu är kampanjen över, bågarna tvättade, glasstyrkan mätt och de 20 000 insamlade glasögonen på väg till utvecklingsländer där invånarna inte har råd med synhjälpmedel.

–Att få in så många begagnade glasögon på bara en månad är oerhört bra. Som ideell organisation är vi beroende av människors engagemang och generositet – och där fick vi verkligen utdelning. Det var också värdefullt att samarbeta med Specsavers som har resurser och kanaler att nå glasögonkunder, säger

Sven-Arne Wennerberg, ordförande för Lions i Sverige.

Under perioden 6–23 december 2010 fick alla som handlade glasögon på Specsavers 300 kronor i rabatt om de lämnade in sina gamla glasögon. För varje kund som köpte glasögon under kampanjperioden skänkte Specsavers dessutom 3 kronor till Lions per inlämnad båge – pengar att användas till resebidrag för de optiker som just nu provar ut glasögonen på plats. Tanken är att samarbetet ska upprepas i december månad varje år. I år skickades glasögonen till Tanzania, Peru, Guatemala och Bolivia.

Märklig Kilimanjaroartikel

I tidningen Året Runt 25 augusti finns en artikel uppslagen på två sidor med flera bilder från Katharina Eriksdotters Kilimanjarobestigning.

Vid uppnådda fyrtio år tog hon tag i sitt liv och började sätta upp det ena målet efter det andra. Nu vid fyllda 57 efter sex års träning, kunde hon äntligen förverkliga drömmen om att stå på toppen av Kilimanjaro.

Artikeln handlar om hennes vuxna liv och framförallt vad hon lyckats förverkliga efter 40-årsåldern, ”Om du har en vision, gör något av den!” Det står mycket lite om Kilimanjarobestigningen trots rubrik och bilder.

Kaffepriset rasar

Vietnam har fått rekordskörd av kaffe i år och stora producentländer som Colombia, Mexiko och Peru rapporterar också ovanligt stora skördar. På råvarubörserna noterades rekordpriser i maj på 3,13 USD per pund men nu har priset rasat ordentligt vilket direkt slår mot Tanzania.

Konsumentpriserna i Sverige verkar dock inte sjunka, kaffe säljs ofta med mycket låg marginal och används ofta som lockvara.

Var finns Sverige när det afrikanska undret växer?

Bo Göransson och Cecilia Bäcklander både med lång afrikaerfarenhet reste i april – maj i östra Afrika och samlade material till en bok.

I en artikel i Dagens Nyheter den 12 augusti frågar de sig var Sverige finns när flera av världens snabbaste växande ekonomier finns i Afrika, varav Tanzania är en.

”Många gånger under vår resa fick vi frågorna var finns Sverige, vad vill Sverige. Svaret är att vi knappt finns.

I Rwanda har vi fortfarande goda kontakter, men de minskar. I södra Sudan är vi osynliga. I Tanzania har vi gamla kontakter, men de blir bara äldre. I Kenya och Uganda, liksom i de andra länderna, tror vi oss ha haft goda ingångar politiskt och kommersiellt, inte minst genom vårt bistånd. De dagarna är borta, vi är nu en anonym medlem i EU, utan egen röst och åsikt.”

I TV2 var det samtidigt ett program om det ekonomiska miraklet i Afrika, ”*Det nya Afrika*”.

Ministermöte i Skåne

Den 5–6 september, var Sverige värd för ett informellt utrikesministermöte mellan de nordiska länderna och elva afrikanska länder på Örenäs slott, söder om Helsingborg. Utrikesminister Carl Bildt var värd för mötet.

Enligt pressmeddelande skulle ministrarna diskutera ekonomisk utveckling och tillväxt mot bakgrund av den starka ekonomiska utvecklingen i flera länder i Afrika, frihet på nätet, demokrati och statsbyggnad samt andra aktuella frågor.

Från övriga länder väntades utrikesministrarna (alternativt annan representant) från Norge, Danmark, Finland, Island, Benin, Botswana, Ghana, Lesotho, Moçambique, Mali, Nigeria, Senegal, Sydafrika, Tanzania och Djibouti.

Det är i år tionde gången som ett informellt nordiskt-afrikanskt ministermöte ar-

rangeras av det här slaget. Värdskapet har växlat mellan att vartannat år stå i ett afrikanskt land, vartannat år i ett nordiskt.

Afrikansk bioenergi i fokus

Hur kan skogen bidra till hållbar utveckling i Afrika? Och hur kan Afrika på sikt bli en stor leverantör av bioenergi till konkurrenskraftiga priser? Det utreder Global Utmaning nu i sitt nya projekt Forestry for Development, F4D, lett av miljö- och klimatkonsulten Mattias Goldmann.

Tropisk skog är i fokus både för klimatfrågan och för arbetet med biologisk mångfald. Samtidigt pågår något av en ”land grab” där investerare från hela världen fått upp ögonen för den billiga biomassan, marken och arbetskraften i Afrika. –Här finns en möjlighet att uppnå hållbart skogsbruk på kommersiella grunder, som är viktig att granska och utveckla, säger Mattias Goldmann.

Studiens utgångspunkt är att Afrika kan bli en stor leverantör av bioenergi till konkurrenskraftiga priser, samtidigt som skogen blir en kolsänka genom att skogen åter kan växa upp och genom ett hållbart skogsbruk. I FN:s klimatprocess förhandlas mekanismer fram för att ekonomiskt ersätta detta, genom REDD och REDD+.

Samarbete med skogsindustrin

Projektet delfinansieras av Sida, som särskilt betonar Global Utmanings unika kopplingar till starka svenska företag inom skogs- och energinäringen. Med i projektet finns Vattenfall, Södra skogsägarna och Sveaskog, alla med starkt intresse för utveckling av hållbar energi.

Afrikanska partners

African Wildlife Foundation och *Co-operation for Sustainable Development in Africa* är lokala partners i Afrika och bistår med arbetet där. Projektet granskar särskilt skogsprojekt i Kenya och Tanzania, där Sverige under lång tid medverkat i olika skogsprojekt, samt Liberia och Sierra Leone, som efter år av inbördeskrig behöver hitta nya inkomstmöjligheter och där Vattenfall redan investerar i att köpa in uttjänta gummiträd för omvandling till biomassa. Alla fyra länderna har en hög nivå av avskogning.

Projektet kommer att presenteras för direkt berörda i samband med FN:s klimatkonferens i Durban i november, på en konferens i Stockholm i januari och i form av en rapport från Global Utmaning.

ECAS 4 konferens i Uppsala 15-18 juni 2011

“If you are not here you are nobody”

European Conference on African Studies, som äger rum vartannat år, arrangerades denna gång i Uppsala av Nordiska Afrikainstitutet, NAI. Drygt 1000 forskare och forskarstudenter från 70 länder – därav 34 afrikanska länder – deltog i 152 paneldiskussioner under konferensens fyra dagar i ett varigt, regnigt Uppsala.

Uppsala Nya Tidning intervjuade deltagare från Västafrika, som ansåg att deltagandet i denna konferens var viktigt: *If you are not here you are nobody*.

Intervjuad i norska Biståndsaktuellt, menar Fantu Cheru, forskningschef vid NAI, att forskning om Afrika fortfarande präglas av den vite mannes historia och synsätt. Afrikanska forskare blir lästa mer än förut, men många västerländska forskare citerar inte sina afrikanska kollegor i sina studier – man tror att studier med för många afrikanska källor inte blir publicerade.

Denna konferens i Uppsala ville medverka till att avkoloniserade forskningen.

Keynote speech

Professor Issa G Shivji från Dar es Salaams Universitet var den ene av årets två huvudtalare. Han talade om ”the Struggle to Convert Nationalism to Pan-Africanism: Taking Stock of 50 years of African Independence”. Hans utgångspunkt var att Pan-Africanism skall betraktas och förstås i kontext av världsomfattande kapitalistexpansion.

Tanzania i panelerna

Panelen som hette Tanzania i förändring – från Nyerere till Mkapa fokuserade på samhällsutveckling under Benjamin Mkapas tid 1995–2005, d.v.s. de första åren i flerparti-Tanzania.

Panelister presenterade studier med titlar: ”Ujamaa, Julius Nyerere and Political Morality in Contemporary Tanzania”, ”Challenges for the transition to democracy in the Mkapa era”, ”Mkapa’s local government democracy – the legacy of Nyerere and Beyond”.

Andra ingångar att studera samhällsutveckling gavs i ”Policy challenges from Nyerere to Mkapa as reflected in Swahili written literature” och ”Traditions in transitions – rainmaking in a changing world in Tanzania”.

Förutom denna panel om Tanzania, kunde man hitta studier gjorda i och om Tanzania i ett 20-tal andra paneler, allt ifrån tomatodling till bongo flava.

Landrättigheter hade studerats av flera forskare och dessa paneler hade också flest åhörare. Rasmus Hundsbaek Pedersen

Professor Issa G Shivji från Dar es Salaams universitet.

presenterade sin pågående forskning ”Tanzania’s Land Reform; the Implementation Challenge”.

Vad var intressant för en icke-forskare?

Nyligen återinvandrad efter ett antal år i Tanzania kände jag att jag bara måste delta i denna konferens – främst säkert för att den ägde rum i min nuvarande hemstad, Uppsala. Men också för att det var en del studier som jag ville ta del av.

Det var intressant och uppleva hur vitt skilda ämnen kan samsas i en och samma konferens. Paneler om landrättigheter drog till sig stort intresse. Det var betydligt färre åhörare då ämnet var islamiska NGO:s arbete.

Även om ämnen var vitt skilda, så verkade väldigt många deltagare känna varandra, kanske hade man forskat ihop eller i samma by, och många hade säkert deltagit i andra liknande konferenser. Den stora världen kan vara nog så liten. Och även om det var högt i tak, så fanns det i vissa paneler en akademisk atmosfär med inslag av intellektuell konkurrens.

Det visades även intressanta filmer under konferensdagarna.

I en del paneler saknades det deltagare – antingen hade de inte hunnit få visum, eller inte lyckats hitta hotellrum till överkomligt pris. Även i en gränslös värld finns det hinder.

Liisa Riihimäki

Foto: NAI

NAI – Nordic Africa Institute i Uppsala. 15-18 juni i år stod NAI som värd för den fjärde konferensen. Temat denna gång var *African Engagements: On Whose Terms?*

AEGIS – Africa-Europe Group for Interdisciplinary Studies – ett nätverk av europeiska institutioner där man bedriver studier och forskning om Afrika. Organisatör av ECAS.

På S:t Petri skolas Tanzaniablogg kan du läsa mer om projektet: <http://petritanzania.wordpress.com/>

Hemsidor för mer information

Veta mer: www.nai.se

Issa Shivjis keynote speech:

<http://www.nai.se/events/ecas-4/films/>.

Läs studier som presenterades:

<http://www.nai.se/ecas-4/panels/> (några endast som abstrakts)

OBS – kommer att tas bort från NAI:s hemsida under hösten.

Tidigare konferenser: <http://www.aegis-eu.org/index.php/ecas-conferences.html>.